

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 1.000
Letna naročnina L 2.000
Letna inozemstvo L 3.000
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XVI. - Štev. 26 (799)

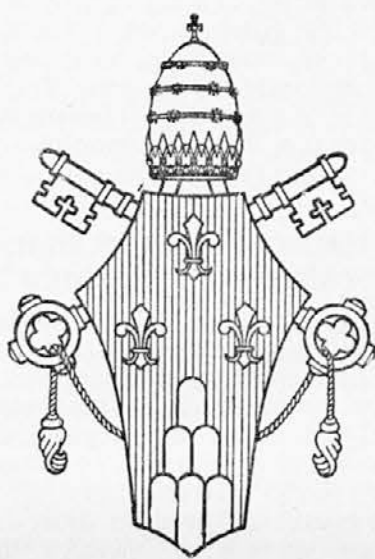
Gorica - četrtek 25. junija 1964 - Trst

Posamezna številka L 40

ENO LETO KRMAR CERKVE SEDANJA URA - URA LAJKOV

Kazalci na uri so kazali 11,22, Cerkev je obhajala praznik sv. Alojzija in koledar je beležil 21. junij, ko se je prikazal beli dim in množicam na trgu sv. Petra oznail: Habemus papam — imamo papeža!

Eno leto je v zgodovinskem dogajanju kratka doba, toda v človeškem življenju lahko mnogo pomeni. Spomnimo se samo na

štiri kratka leta vladanja nepozabnega papeža Janeza XXIII. Tako sled so pustila za seboj, da jih lahko smatramo za prelomnico v zgodovini Cerkev.

Velicina sedanjega papeža je v tem, da je pogumno nastavil korak v novi čas in sklenil nadaljevati, kjer je njegov predhodnik brazdo zaoral.

Ze 22. junija je lahko napovedal svoj program: nadaljevati z 2. vatikanskim cerkvenim zborom; revidirati cerkveni zakonik; delati na utrditvi pravice v družbi na podlagi zadnjih papeških socialnih okrožnic ter nadaljevati z naporji za ohranitev miru po svetu; z vso vnemo pospeševati delo za zdinjenje vseh kristjanov.

Novi papež je takoj vse prenetil s svojo dinamičnostjo, metodičnostjo in preprostostjo. Tisti, ki so si ga predstavljali kot kurijski tip cerkvenega dostojanstvenika, so hitro spoznali, da so se zmotili. Prve čase se je zdelo, da se v novih oblekah in v novi držbi ne znajde popolnoma; danes se pa čuti, da je njegov nastop postal čisto naraven. Prikopal se je celo do nasmeška, do pravega očetuvskega nasmeška na obrazu, ki mu je bil tuj vsa leta, ko je živel v Rimu ob strani velikega papeža Pija XII. Toda papeštvo je tudi njegovemu obrazu dalo nov izraz očeta, na čigar ramenih sloni vodstvo sveta.

Občudovali smo na Janezu XXIII. njegovo ljudomilost, ki jo je deležil vsem, ki so prišli z njim v stik. Lahko rečemo, da je Pavel VI. kaj hitro dojel njegovega duha. Obisk kaznjencev v zaporu Regina Coeli ter ponovni sprejemi, ki jih nudi betežnim otrokom ter njegovi obiski najbolj revnih in zapuščenih župnij v rimskih predmestjih to jasno izpričujejo.

Prav tako zna posnemati Janeza XXIII. v hitrem odločanju. S kako samoumevnostjo je 4. decembra preteklega leta ob zaključku 2. zasedanja sedanjega koncila napovedal svoje romanje v Sveto deželo! Svet je strmel nad to odločitvijo in se šele dobro zavedel, ko je že bila izvršena.

Občudovati pa moramo sv. očeta tudi v njegovi učeniški in pastirski vlogi, ki jo neumorno že

eno leto vrši. Dovolj bi bilo prelistati strani vatikanskega glasila »L'Osservatore Romano«, pa bi takoj začutili veličino sedanjega papeža. Človek se upravičeno sprašuje, kdaj ima sv. oče sploh še čas zase. Ves njegov dan je prepojen z avdicnami, nagovori, obiski, razpravljanji s sodelavci ter vodstvenimi problemi. Pavel VI. je kakor radijski oddajnik: na svoje poslušavce spontano prenaša svojo vero, ki je je prepoln, svojo gorečnost, ki ga použiva v skrivnostnem zanosu, svojo željo po rešitvi sveta, svojo ljubezen do vseh ljudi brez izjeme, naj pripadajo kateri koli veri ali rasi.

Danes, po enem letu od smrti papeža Janeza XXIII. je svet spet miren. Ve, da ima vodnika, ki je prosvetljenega duha, ki ima mehko srce, močno voljo, fino dušo, ki zna razumeti, sočustvovati, tehati probleme ljudi in razumeti čas, v katerem živimo.

Ta vodnik je že vrgl seme v najrazličnejše brazde sedanje družbe. Marsikatero seme je danes že dozorelo v sad; ostala pa se danes razcvetajo in najavljajo čas, ko bo ves svet začutil, da izven Cerkev ni rešitve in da kdor se drži Petrove skale, se drži resnice, ki nikdar ne premine.

— ej

Ob priliki zborovanja vseh vej argentinske Katoliške akcije letošnjo spomlad je papež Pavel VI. poslal buenosajrskemu nadškofu kardinalu Caggliani in vsem tamošnjim nadškofom in škofom posebno pismo. V njem je podal in izrazil nekatere osnovne točke, ki se tičejo laičnega apostolata, odnošajev organiziranih laikov do katoliške Cerkev in njene hierarhije, načina dela in praktične organizacije Katoliške akcije.

Papež poudarja, da je v krščanski skupnosti vedno bolj živ in globok občutek Cerkev. Laik sam je odkril svoje lastno poslanstvo v Cerkv in noče biti več samo

trpno in neobčutljivo orodje, marveč z vso vnemo želi nekaj storiti za rast in zgraditev te Cerkev. Če je v preteklosti hierarhija sama nosila skoraj vso odgovornost za vrševanje vseh nalog, ki so v zvezi s širjenjem evangelizacije in posvečevanja duš, sedaj sama vabi in nujno želi, da bi se laiki zavedali svoje odgovornosti in spričo mogočnega razvoja tehnike, ki je tako blizu materializma, spričo Bogu odtujenih množic, ki so zgubile stik s krščanskim življenjem župnije ali ki niso dosegljive duhovniku, Cerkv prisokročili na pomoč. Prav zato — tako nadaljuje papež — se ne obotavljamo trditi, da je sedanja ura, ura laišta. Cerkvni hierarhiji pripada po božjem pravu najvišje vodstvo vsake apostolske delavnosti. Iz istega razloga lahko episkopat podeli Katoliški akciji posebno poslanstvo z lastno odgovornostjo v pogledu sestave in izvajanja programa. Njihove sklepe samo potrdi pristojna cerkvena oblast, ki je v organiziranih Katoliške akcije zastopana po duhovniku, ki ni njih vodja, ampak samo duhovni asistent.

Papež Pavel VI. nato omenja prve smerice, ki jih je dal argentinski Katoliški akciji leta 1931 papež Pij XI., nato pa poudarja posebno važnost pripravljanih sekcij različnih vej Katoliške akcije, v katerih se mladi aspiranti izoblikujejo, da nato lahko pomnože sekcije delavnih članov. Spričo modernih komunikacijskih in obveščevalnih sredstev, tako nadaljuje papež, mladina dozori mnogo hitreje v pogledu poznanja dobrega in zla. Zato jo je čimprej treba pridobiti za dobre namene in jo zavarovati pred zalezovanji hudobije. Nato papež priporoča, naj bi dijaštvo prejelo specializirano formacijo, ker bo to v korist Katoliške akcije same in drugih oblik apostolata, ki potrebujejo razumsko dobro pripravljene voditelje, v katerih se povezane visoke verske in moralne kreposti s prav tako velikim znanjem.

Papež zatem navaja nekatere posebne naloge Katoliške akcije, pri čemer zlasti omenja potrebo sodelovanja pri verskem pouku in širjenju katoliške kulture, obrambo pravic krščanske vesti, družine in Cerkev; poudarja potrebo po uveljavljanju krščanske morale v uprizaritvah in prepojitve vsega političnega življenja s krščanskim duhom, čeprav Katoliška akcija ne zasleduje političnih ciljev.

Katoliška akcija mora nuditi uspešen doprinos k rešitvi socialnega vprašanja, čeprav sama nima neposrednih ciljev gospodarskega in sindikalnega značaja. To lahko stori s širjenjem socialnega nauka Cerkev, ki je bil z okrožnicama Matii in

učiteljica in Mir na zemlji izredno obogaten in prilagojen našemu času. Posebej je treba prepričati, da bi delavci v obrambo svojih pravic vstopali v združenja, ki spravljajo v nevarnost celovitost njihove vere, za kar ni dovolj samo širiti cerkvene socialne smernice, marveč je treba nuditi delavcem potrebno pomoč z oblikovanjem krščanske zavesti v delavskih razredih. Od pristanka delavcev na katoliški nauk in od njihovega krščanskega poznavanja življenja bo odvisen bodoči razvoj in ravnovesje vse družbe.

V zadnjem odstavku pisma papež Pavel VI. navaja prvi in neposredni cilj Katoliške akcije, ki je oblikovanje krščanske vesti, brez katerega ni možna nobena akcija, ki bi bila vredna krščanskega apostola. Zlasti papež poudarja temeljitost in specializirano oblikovanje, ki ga morajo postati deležni voditelji različnih vej Katoliške akcije. To oblikovanje se mora razlikovati po starosti, spolu, po pogojih okolja in po zahtevah vsakega posameznika. Prav tako globoka in temeljita mora biti izobrazba cerkvenih asistentov, od katerih je odvisna apostolska vzgoja članov gibanja in ki so duša organizacije. Papež omenja tudi sile, ki morejo in morajo prispevati k oblikovanju članov KA, kot so redovniki in redovnice, vzgojni zavodi, katoliški kolegiji in podobne ustanove ter poudarja potrebo harmoničnega in skladnega sodelovanja vseh katoliških društev in apostolskih gibanj za uspešno evangelizacijo moderne družbe.

CERKEV PO SVETU

Cerkvena oblast je prepovedala obisk beneške bienale

V nedeljo 21. junija so v Benetkah otvorili XXXII. bienalo modernih umetnikov. Navadno je otvoritev vedno izvršil predsednik republike. Letos pa je bil odsoten, kar je razstavljavce zelo razočaralo. Drugo razočaranje pa je zanje prišlo od strani beneškega patriarha, ki je duhovnikom, redovnikom in vernikom prepovedal obisk beneške bienale, ker da nekatere umetnine žalijo čut poštenja in smešijo vero in moralo. Prepoved velja tudi za duhovnike iz drugih škofij.

Spokorno romanje v Auschwitz

Nedavno je organizirala nemška sekcija mednarodnega katoliškega gibanja Pax Christi spokorno romanje v bivše koncentracijsko taborišče Auschwitz. V teku romanja je nadškof msgr. Wojtyła iz Krakova, v katerega nadškofiji je Auschwitz, poudaril, da štirje milijoni žrtev tega koncentracijskega taborišča predstavljajo za vse ljudi dramatičen poziv, naj se trudijo za uveljavitev in ustalitev resničnega miru na svetu. »Samo v luči Kristusove žrtve« tako je dejal nadškof, »je mogoče postaviti most nad prepadom sovražstva, ki so ga ustvarili nekoč kraji kot je bil Auschwitz.«

Letošnji socialni teden v Franciji

Prihodnje zasedanje katoliških socialnih tednov v Franciji bo v Lyonu od 9. do 14. julija. Tema razpravljanja bo »Dela in delavci v sodobni družbi«. Letos bodo francoski katoličani proslavili 60-letnico obstoja teh socialnih tednov, ki so imeli vedno velik odjek znotraj in izven Francije.

Kako je mislil Nehru o krščanstvu

»Krščanstvo« je ob neki priliki dejal Nehru pred parlamentom, »je eno najpomembnejših verstev v Indiji, pa tudi najstarejših, saj deluje v Indiji že od davnih časov. Ne smemo storiti ničesar, kar bi pri naših krščanskih prijateljih povzročilo občutek zatiranja ali pregnanja.« Ponovno je dal priznanje katoliškemu zavodoma v deželi, ko je bil v juliju 1955 sprejet v Vatikanu od papeža Pija XII.

O NARAVI CERKVE

Sveti oče Pavel VI. je 2. junija povabil tisoče vernikov, ki so se bili zbrali v baziliki sv. Petra, naj uporabijo priložnost sestanka s papežem pri grobu prvaka apostolov sv. Petra in razmislijo o naravi Cerkev. Oznaka Cerkev je težka, je dejal papež. Verniki naj bi jo razumeli, tako kot jo označa evangelij druge pobinkoštno nedelje, kjer je Cerkev prikazana kot vabilo na pojedino. Bog je torej tisti, ki kliče. Zato se Cerkev ne oblikuje sama v sebi, marveč se poraja iz božje pobude. Izvira iz božje zamisli. Bog hoče zbrati vse ljudi v verski družbi, kjer se kaže njegovo usmiljenje na poseben način. Evangelij nam razodeva, da zahteva to vabilo služabnikov, ki božji klic prinašajo; in organizatorjev, ki to sklicanje izvedejo. Cerkev se je porodila iz apostolov, iz hierarhije. V Cerkv so eni, ki imajo nalogo

poklicati in drugi, ki so klicani. Zato obstojata dve Cerkv: učeca Cerkev in cerkev vernikov. Pripadnost Cerkv temelji na svobodnem pristanku vernikov. Ta prostovoljna dokončna izbira je posledica odločitve človeka, ki je razumel, kakšno moralno obveznost in kakšno srečno usodo ustvarja božji klic, ki nas vodi v blaženost nebeškega kraljestva. Svobodna izbira in dolžnost sta človeški temelj Cerkev, kot sta dobroti in ljubezen njen božji temelj.

Papež Pavel VI. je svoje misli o Cerkv zaključil s tem, da je dejal, da je pripadnost Cerkv velika skrivnost, za katero moramo biti hvaležni Bogu. Pokazali jo bomo s tem, da bomo vedno pripravljeno odzvati se notranjemu klicu naših duš k zvestobi Kristusu.

Sv. oče Pavel VI. v prijaznem razgovoru s tržaškim nadškofom in člani vladnega komisarijata iz Trsta, ki so obiskali papeža 15. junija

TRINKOV DUH ŠE ŽIVI

Prejšnjo nedeljo, 14. junija, smo zrls s Stare gore na zemljo, ki je del slovenskega občestva od časov, ko so naši predniki prišli v te kraje. Izpraznjene od upadov barbarskih ljudstev in jih napravili za domovino sebi in bodočim rodovom.

Prav Beneška Slovenija, kot jo danes imenujemo, je bila tisti ud našega narodnega telesa, ki je bila najbolj izpostavljena, da se je polasti sosed z zapada, ji vzame najprej samoupravo, nato jezik in nazadnje zavest, da je zrastle na slovanskem deblu narodov.

Morda bi se to že bilo zgodilo, da ni Bog v svoji pravični modrosti, ki sovraži vsako krivico, v dobi ko se je beneške Slovenice hotelo enostavno proglasiti za slovensko govoreče Italijane (kar nekateri še danes s klavnim uspehom poskušajo oznanjati) tudi temu dobremu, a od oblastnikov zanemarjenemu in pozabljenemu ljudstvu poslal duhovnega voditelja, ki mu je nad pol stoletja bil to, kar je bil Mojzes izvoljenemu izraelskemu narodu.

25. januarja 1863. — tri leta pred usodnim letom 1866, ko so se beneški Slovenci — zaupajoč v obljube prihajajočega italijanskega kraljestva s plebiscitom odločili za italijansko državo in se tako do leta 1918. odtrgali od slovenskega debla, se je pod stasitim Matajurjem rodil Ivan Trinko, mož, ki naj bi postal glasnik nezpolnjenih obljub, vztrajni klicar k zvestosti do Boga in materinske besede, glas vpijočega v puščavi, ki biča farizejski duh in neiskrenost tistih, ki so v posesti oblasti, ključar svetlejši bodočnosti ljudstva, ki si je moralo z množičnim izseljevanjem v tujino reševati svoj fizični in gospodarski obstoj.

DUHOVNISTVO —

VIR TRINKOVE VELICINE

Ivan Trinko je bil duhovnik, kot je bil duhovnik dr. Janez Evangelist Krek v času pred prvo svetovno vojno ali dr. Anton Korošec med obema svetovnima vojnama. Duhovništvo je namreč že po svoji zamisli služba bližnjemu; in vsak duhovnik prej ali slej v vsej polnosti začuti, da je pravilno negovana narodnost ena najbolj vzvišenih dobrin, od Boga hotenih, ki najbolj lahko podpre delo Cerkve pri reševanju duš. Katoliški duhovnik ni nacionalist, ker ne more in ne sme biti; a je domoljub, ker je prvi poklican, da oznanja četrto božjo zapoved, v katero je vključena tudi ljubezen do materinske besede, naroda in domovine.

V duhovništvu Ivana Trinka moramo zato iskati tudi vir njegovega poznejšega vsestranskega delovanja za verski, socialni in narodni napredek svojega od vseh zanemarjenega ljudstva. Tega naj bi se zlasti zavedali vsi, ki se imena velikega pokojnika prilično ali neprilično poslužujejo, drugače pa ploskajo k vsemu, kar ruši moralne in verske temelje našemu narodu in je v bistvu nasprotno plemeniti ideji, ki ji je pokojni Trinko tako nesebično služil od dneva svojega duhovniškega posvečenja: biti kažipot k Bogu.

Tako je Ivan Trinko zlasti po prvi svetovni vojni, ko se je preko naših krajev razbnesel fašizem in v svojem poganskem nacionalizmu hotel zbrisati slovenski rod z zemlje, ki je nad tisoč let že pila znoj njegovega obraza, postal simbol slovenstva, ki noče umreti, čeprav so mu prilike izmalčili in slovensko besedo iz šol zagnali ter celo v cerkvi pritiskali, da bi se narod ne smel v jeziku, ki ga je od Boga prejel, s tem Bogom pogovarjati. V pozni starosti je sivi starček Ivan Trinko, s pesniškimi navzdevkom Zamejski, postal last celega slovenskega naroda, ki je v njem gledal podobo samega sebe. Na njem so se znova izpolnile besede, ki jih je leta 1917 zapisal pesnik Oton Župančič ob smrti Janeza Ev. Kreka:

»In narod... pred mozem tem spoznal je: To sem jaz! V zrcalu vernem, v možu tem, kar bil, kar bom, vse vidim, vem.«

BENEŠKA SLOVENIJA

NE BO NIKDAR POZABLJENA!

Prav je imel zato akademik Ivan Černic, če je na zeleni trati nasproti Stare gore, od koder je tako čudovit pogled na stožčasti Matajur, pa na grape in strmine ter doline Beneške Slovenije, dejal na drugem mladinskem taboru goriške katoliške mladine:

»Ni golo naključje, da smo se letos zbrali v zavetju starodavne Marijine poti na Stari gori. Prišli smo sem, da pred vsem svetom izpričamo, da smo še zmeraj povezani z Beneško Slovenijo. Uboga je ta zemlja, pa je vendar dala življenje tolikim trpinom, ki so še do polovice

prejšnjega stoletja živeli kot del slovenskega telesa. Cez dve leti bomo beležili stoletnico žalostne burke, odkar naši bratje ne uživajo tistih pravic, ki jih danes ves svet priznava še tako zaostalim plemenom v Afriki. Skoraj sto let nam teptajo to revno, a zato našim srcem tem bolj drago zemljo. Šesti rod že doživlja v šolah potujočevanje svoje zemlje, pa kljub temu še ni uspelo oblastnikom zabrisati sledov slovenstva v teh krajih. V teh sto letih je slovenska beseda našla zatočišče v cerkvah ter ob družinskem ognjišču. In se kljub dosedanjim viharjem ohranja in pripravlja, da prežene kot ptič feniks doživi svetle dni.

Iz trpke preteklosti so na tej zamli pogonale korenine, ki danes dajejo življenjski sok za brezpravni rod, ki bije boj na življenje in smrt. Ena takih korenin, nedvomno najmočnejša, kar jih je Beneška Slovenija doslej dala iz sebe, je bil misgr. IVAN TRINKO - Zamejski, vzoren duhovnik, narodni buditelj, pesnik in pisatelj. To, kar za vse Slovence pomeni ime Prešeren, pomeni beseda Trinko za beneške

brate. Bil je vsestransko razgledan človek. Narodno zavest je v sebi začutil še kot šestnajstleten dijak, ko je prvič dobil v roke Prešernove Poezije. Takrat je na mah doumel krivico, ki so jo oblastniki delali njegovemu ljudstvu. Odločil se je za duhovništvo, saj je kot tak še posebej temu ljudstvu lahko postal vodnik in svetilnik. Ni več odnehal: vse življenje je nato branil svoje ljudi, zahteval pravice, ki mu gredo, se nesebično žrtvoval in delal na to, da se neha za Beneško Slovenijo doba krivic in brezpravnosti. Ni sicer uspel. Celo na dan svojega pogreba, dne 30. junija 1954, ko so ga polagali v grob, je moral njegov duh doživeti zadnji izbruh narodne nestrpnosti: navzoči brigadir je dr. Agnelettu prepovedal, da bi se v slovenskem jeziku poslovil od njega. Toda vzgal je plamenico, ki ne bo več ugasnila, tako kot je povedala naša pesnica Ljubka Sorli:

*Slovenije Beneške sin največji
do konca dni resnico je oznanjal,
na božje temelje modrost nastanjal,
delil jo bratom — učenik goreči.*

*Njegov spomin, iz roda v rod svetlejši,
brezpravne opominjal bo trpine,
naj dom v zvestobi gleda jih edine,
da dneve kdaj zjasni jim čas poznejši.*

Ko je začutil, da ne bo več dolgo živel, je leta 1951 izdal molitvenik v beneškem narečju, svoj zadnji dar ljubljenskim rojakom. Takole je zapisal v predgovoru: „Ljudstvo moje drago! Tebi sem živel. Tebe so spremljale moje skrbi in zate je bilo moje srce. S teboj delil lepe in bridke dneve in tvoja usoda je bila moja usoda. Zato kakor do zdaj, ljubi tudi v bodoče svojo zemljo in ohrani vero svojih očetov, da se nekoč vsi znajdemo v večni domovini. To naj ti bo moja oporoka, moja beseda v slovo!“

Prisluhnimo tem besedam tudi mi vsi, ki smo ga preživeli! Preproste so, a vredne zlata. V njih je ohranjen ključ za svetlo bodočnost vsega našega naroda, od Beneške Slovenije do krševite Istre, od sinjeja Jadrana do zelenega Pohorja in smejočih se Slovenskih gor, od sivega očaka Triglava do zasanjane Bele Krajine!

—fk—

Hruščev na Danskem

NAUKI IN OBLJUBE

Kot je bilo pred časom naznanjeno, se je sovjetski ministrski predsednik Nikita Hruščev odpravil na daljše potovanje po skandinavskih deželah. Za obiskom v ZDA in v Franciji je to njegovo tretje srečanje z zahodnim svetom. Čeprav so Danska, Švedska in Norveška zemljepisno bližje Sovjetski zvezi, je čas za uraden obisk v teh deželah šele sedaj dozorel. V zadnjih letih so morali dvakrat odložiti obisk sovjetskega prvaka, ker mu je odločno nasprotovalo javno mnenje.

Prva postaja je bila Danska, majhna severna država s petimi milijoni prebivalcev, ki ima najbolj vzorno razvito kmetijstvo v Evropi. Zavedajoč se tega dejstva, se je moral Hruščev drugače obnašati in govoriti, kakor tedaj, ko se je mudil na Madžarskem ali v Egiptu. Čeprav je predstavnik zemljepisno največje države na svetu, ni imel kaj svetovati tej mali skandinavski deželi, kar zadeva organizacijo kmetijske proizvodnje. Besede o golažu in boljši bodočnosti, če se oklenejo socialističnega sistema, je lahko pripovedoval madžarskim tovarišem ali zaostalim arabskim množicam, ne pa skandinavskim državam, kjer so vprašanje proizvodnje in razdelitve dobrin že zdavna rešili na demokratičen način. Dosegli so enega najvišjih življenjskih standardov na svetu in socialni mir, tako da komunisti kmalu ne bodo imeli več svojih predstavnikov v parlamentih.

Z druge strani so te severne države ponosne na svoj gospodarski in socialni napredek. »Nočemo se vmešavati v notranje zadeve Sovjetske zveze — je dejal danski zunanji minister Hackkerup nekaj dni pred prihodom Hruščeva — toda menim, da bi Hruščev imel samo korist, če bi proučil naše kmetijstvo. Prepričan bi se tudi, kako se je mogoče industrializirati v kratkem času.«

Spričo teh dejstev, se je moral sovjetski prvak skrbno paziti, da bi se ne zameril gostiteljem z delitvijo naukov, kot je njegova navada. V Kopenhagenu so Danci sprejeli Hruščeva vljudno, a hladno. Bilo ni nobenih protestnih izgrediv, ker je policija spravila begunce iz komunističnih držav na prisilne počitnice. Na ulicah se je zbralo le nekaj radovednih do-raščajočih mladeničev in tujih turistov. Nihče ni poskal na zvižgal. Sele v naslednjih dneh je oživelo zanimanje javnosti in tiska za obisk sovjetskega prvaka. K temu je pripomogla njegova žena Nina Petrovna s svojim vljudnim nastopom.

Med svojim enotedenskim bivanjem na Danskem si je Hruščev ogledal tudi vzorna kmetijska posestva. Posebno pozornost so pritegnila nanj moderna vzrejalšča prašičev. Zanimal se je, pod kakimi pogoji bi mu danski farmarji odstopili nekaj plemenskih prašičev, da bi jih v Sovjetski zvezi vzrejali na veliko. Toda danska vlada ni ugodila tej njegovi želji, kajti to posebno vrsto prašičev, ki jih je samo meso, so dosegli z dolgoletnim križanjem. Vse to jih je stalo mnogo raziskovanja in denarja. Zato je razumljivo, da ne marajo odstopiti te pasme kar tako »za božji lon«.

HRUŠČEV BO RAZTRGAL PARTIJSKO IZKAZNICO

Zaradi tega je postal Hruščev nekoliko ozlovoljen. Opustil je taktiko smehljavev prvih dni in začel po svoji navadi omalovaževati pridobitve danskega gospodarstva ter povzdigovati prednosti sovjetskega sistema. Dejal je, da je treba visoko produktivnost danskega kmetijstva pripisati uporabljanju umetnih gnojil in ne podjetnosti kmetovavcev. Nato je izrazil upanje, da se bo stanje sovjetskega kmetijstva izboljšalo z večjo uporabo umetnih gnojil in dejal slovesno: »Doselej smo zamenarili kmetijstvo, zaradi česar smo morali uvoziti znatne količine žita. Letos upamo, da bo pridelek pšenice dober. V sedmih letih bomo rešili vse probleme sovjetskega kmetijstva. Če se to ne zgodi, bom raztrgal partijsko izkaznico.«

Torej vedno ista pesem: obljube in spet obljube. Ko bo poteklo sedem let, bo on ali njegovi nasledniki že našli opravičilo za nezpolnjeni plan po vzorcu komunistične diktature. Toda človek ne živi od dialektike.

Obisk sovjetskega prvaka se te dni nadaljuje na Švedskem. Prihodnji teden bo šel še na Norveško in tako zaključil svojo turnejo po skandinavskih državah.

DROBNE NOVICE

Stolp v Pizi vedno bolj v nevarnosti

Protekli teden so znanstveniki znova izmerili, za koliko se je od lanskega leta v tem času nagnil pizanski stolp. Te vsakoletne meritve dokazujejo, da se stolp počasi še vedno nagiba in da smo blizu kritične točke, ko temelji ne bodo mogli več vzdržati ogromne teže stolpa, ki znaša 15 tisoč ton.

Meritve so začeli leta 1918. Takrat je bil stolp v sedmem nadstropju za 3,248 m izven navpičnice, danes pa je že za 4,363 m, torej več kot en meter. Vsa dosedanja popravila niso dosti zalegla. Vendar se številni turisti prav nič ne boje, da bi se stolp zrušil.

Otvoritev krožne proge v Postojnski jami

V Postojnski jami so v soboto 20. junija svečano otvorili prvo fazo krožne proge. Poleg sedanje proge so speljali še eno, ki bo omogočala, da si bo lahko večje število obiskovavcev ogledalo lepote postojnske jame. Krožna proga bo napravila pentjo v koncertni dvorani in s to pentljo se bo dosedanja 2x1860 m dolga proga povečala še za 500 m. Po krožni progi si bo lahko ogledalo jama do 5000 gostov na dan, ali okrog 1200 več kot doslej.

Postojnsko jama si je od leta 1819 do leta 1945 ogledalo okrog milijon ljudi, od leta 1945 do danes pa že 5 milijonov.

Zakon o izenačenju pravic v ZDA

Minuli petek je ameriški senat s 73 glasovi proti 27 končno izglasoval zakonski predlog o izenačenju državljanov pravic med črnci in belci. Za zakon je glasovalo 46 demokratičnih in 27 republikanskih senatorjev, proti pa 21 demokratov in 6 republikancev. Med temi, ki so glasovali proti, je bil tudi republikanski senator Barry Goldwater, ki se poteguje za mesto predsednika ZDA na prihodnjih volitvah. Ko ga bo odobrila še poslanska zbornica in podpisal predsednik Johnson, bo zakon stopil v veljavo. Računajo, da se bo to zgodilo na praznik ameriške neodvisnosti, 4. julija.

Izglasovanje tega zakona je imelo velik odmev ne samo v ZDA, temveč tudi drugod po svetu. Saj gre za eno najbolj pogumnih dejanj v zgodovini ameriške demokracije, ki jamči črncem vstop v javne urade, v šole ter prepoveduje sleherno obliko rasne diskriminacije na področju dela in sindikalne organizacije. Pričakuje se, da v nekaterih južnih državah ne bo težav pri uveljavljanju tega zakona, pač pa predvidevajo hud odpor v Alabami, Misisipiju in Gregoriji.

Velesposlanik ZDA pri OZN Adlai Stevenson je izjavil, da je ameriški senat napravil zgodovinski korak naprej in počastil obljubo Lincolna, ki je poudarjal, da morajo biti vsi državljani vedno svobodni. Zato lahko zakon primerjamo z Lincolnovim proglasom o emancipaciji pred sto leti.

Zaključek konference o trgovini in razvoju

Po treh mesecih podrobnega razpravljanja se je v Zenevi zaključila svetovna konferenca o trgovini in razvoju. Udeležili so se je zastopniki 122 držav. Kot znano, je bil glavni predmet razpravljanja ta, kako vskladiti zahteve razvitih in nerazvitih držav v mednarodni trgovini. Praksa zadnjih let namreč dokazuje, da je tempo razvoja v zaostalih državah še vedno prepočasen, da bi se lahko v do glednem času občutno zvišal življenjski nivo v teh deželah. Nerazvite države, ki se industrializirajo, imajo posebne zahteve

do visoko razvitih držav. Zaradi tega so ljudje imeli glavno besedo na ženevski konferenci.

Najvažnejši sklep, ki so ga zastopniki 122 držav sprejeli, je ustanovitev sveta za trgovino in razvoj, ki bo deloval kot stalen in neodvisen organ Glavne skupščine OZN. Nadalje so sklenili, da bo konferenca o trgovini in razvoju vsaka tri leta. Prihodnja bo torej leta 1966. Kraja niso še določili. Kot o primernih krajih se govori o Rimu, Rabatu in Rio-de Janeiro.

Naloga novoustanovljenega sveta za trgovino in razvoj bo predvsem urejevati gospodarske odnose med razvitimi in nerazvitimi deželami. Svet je sestavljen iz predstavnikov 46 držav. V njem je zastopanih 22 afro-azijskih dežel, 18 zahodnih držav ter 6 socialističnih držav vzhodnega bloka (Bolgarija, Češkoslovaška, Madžarska, Poljska, Romunija in Sovjetska zveza). Italija je zastopana v skupini 18 zahodnih držav, Jugoslavija pa v skupini 22 držav.

Ponovna nesreča je zadela družino Kennedy

Senator Edward Kennedy, najmlajši izmed bratov umorjenega ameriškega predsednika, je dne 20. junija zadobil resne poškodbe pri letalski nesreči, ki je povzročila smrt dveh oseb, dve pa hudo ranila.

Sprva se je zdelo, da je Edward Kennedy v smrtni nevarnosti, toda kasneje se je opomogel, čeprav bo moral dolgo mesece ležati v bolnišnici. Zlomil si je dve rebri in tri hrbtnična vretenca ter zadobil še druge manj težke poškodbe.

Na dvomotornem turističnem letalu so poleg Kennedyja bili še pilot Zimmy, Kennedyjev tajnik Moss, demokratični senator Birch in njegova žena. Pilot in tajnik Moss sta podlegla poškodbam, medtem ko je žena senatorja Birch edina ostala pri zavesti in kljub hudemu strahu, ki ga je prestala, odhitela iskat prvo pomoč.

Ta ponovna nesreča v Kennedyjevi družini je globoko pretresla ameriško ljudstvo, ki čuti do te družine veliko naklonjenost.

Pomilostitev 2500 političnih jetnikov v Romuniji

Državni svet ljudske republike Romunije je izdal dekret o amnistiji, ki zadeva 2500 političnih jetnikov. Uradna romunska agencija Ager Press javlja, da bo dvajsetletnici osvoboditve — ki bo avgusta — v romunskih ječah ne bo več političnih jetnikov. Ta sklep je sledil izjavi, ki jo je dal nekaj dni prej podpredsednik vlade Birlandeanu, ko je najavil izpustitev političnih jetnikov in spremembo vseh ruskih pouličnih imen, trgov, industrijskih in poljedelskih podjetij v Romuniji.

Po skoraj soglasnem mnenju zapadnih opazovavcev na Dunaju, stopa današnji sklep v vrsto narodnega socializma Romunije, ki je že imel svoj znak v »odprtju proti zapadum«. Dekret državnega sveta bo imel globok odmev po državi, kjer se zdi, da javno mnenje z zanimanjem zasleduje, kako se Romunija skuša otresti odvisnosti od ZSSR.

Glede tega se je treba spomniti, da se je prav podpredsednik Birlandeanu, načelnik stalnega zastopstva pri COMECONU (gospodarske organizacije za medsebojno pomoč med državami vzhodne Evrope) nedavno ostro uprl sovjetskemu predlogu, naj bi ta organizacija postala naddržavna ustanova. To stališče so na zapadu ocenjevali kot znak avtonomistične težnje, ki jo vedno bolj kaže bukareška vlada.

Zato je še prav posebej zbudilo pozornost nepričakovano in nenapovedano srečanje med Titom in romunskim državnim poglavarjem Dejem, ki sta se ta tork sedela blizu mesta Temišvara. Zapadni opazovavci se sedaj sprašujejo, ali je hotel Tito posredovati v korist Hruščeva, s katerim se je nedavno sestal v Leningradu ali pa hotel dati romunskemu tovarišu moralno vzpodbudo, naj nadaljuje pot, ki sliči Titovi poti v komunizem brez gospodarske odvisnosti od Moskve.

Ob dvajsetletnici grozot v „Rižarni“

Na pobudo Skedenjskega kulturnega društva je bila v nedeljo 21. t. m. žalna komemoracija žrtev v »Rižarni«. Pred dvajsetimi leti, v noči med 21. in 22. junijem so se tam začele nezasišane grozote. Skedenjci so videli nek čuden dim iz velikega dimnika nekdanje rižarne, a si niso nikoli mislili, zakaj tista barva in tisti duh onega pogostnega dima. Kmalu so prišli prvi glasovi, prikriti, skoraj neverjetni. Ko je končala vojna, so takoj prve dni »romali« Skedenjci na ta kraj; kaj so odkrili, se ne da opisati. Nekaj malega smo slišali zopet pripovedovati v nedeljo, ko smo si ogledali celice...

voino, ki bo naredila iz ljudi še dosti hujše zverine kot so bile tu pred dvajsetimi leti in se jih danes z žalostjo spominjamo.

K sklepu še en prijateljski nasvet! Če bi v teh naših krajih kdaj prišlo do vojne nevihte in zmešnjav, svetujem: držati se zadržano, držati se svoje družine in svojega dela, pa ne vtikati se v krajevne prepire nasprotujočih si političnih strank. Uroda narodov se odloča ne velikih frontah in ob diplomatskih mizah, ne pa v lokalnih pričrkarijah. In škoda je, za vsakega našega človeka, ki brez potrebe in brez koristi pade.

Zaključujem s tem, da želim vsem tukajšnjim žrtvam večni pokoj pri Bogu.

Po dvajsetih letih so šli Skedenjci spet na ta kraj. Ob 10. uri je škedenjski kaplan g. Dušan Jakomin daroval v župni cerkvi sv. mašo za vse znane in neznane žrtve. Po sv. maši se je razvil sprevod avtomobilov, venca z napisom »Skedenjsko kulturno društvo — znanim in neznanim žrtvam«, za vencem pa razne slovenske osebnosti, zastopniki Slovenske skupnosti, pevski zbor, nato možje in žene iz Skednja. Pri rižarni so se pridružile sprevedu še druge skupine tržaških in okoliških Slovencev. Prisotni so se zgrnili okrog spomenika, kmalu zatem so prišli fantje, ki so položili k spomeniku venca SKD ter Slovenske skupnosti. — Ob spomeniku je spregovoril msgr. dr. Jakob Ukmar:

»Zbrali smo se danes na kraju, ki ostane v tukajšnji zgodovini zabeležen kot kraj nepopisnih grozot. Nekdanjo čistilnico riža so okupatorji te pokrajine leta 1943 spremenili v mučilnico ljudi, ki jim niso bili pogodu. Nekateri teh nesrečnih so kmalu odpeljali v druga, velika in zloglasna zbirališča. Druge pa so držali zaprte v temnih celicah, jih nečloveško mu-

čili, neusmiljeno pobili ter njih trupla sežgali v peči, ki je tedaj stala nasproti celicam, pa so jo okupatorji pred svojim odhodom razstrelili. Prav danes je dvajset let, odkar je pričela funkcionirati tista strahotna peč, ki je koj prvi dan sežgala okrog 40 partizanov in drugih, ki so jih bili nalovili tod po naših krajih.

Kar groza nas strese že ob samem spominu, kako nečloveško je človek ravnal s človekom. Nedoumljiva skrivnost je to, po besedah apostola Pavla, skrivnost hudobije, ki deluje na svetu. Nikdar ne reci, da je človek po svoji naravi dober. Reci rajši, da je človek Adamov otrok, ranjen po izvirmem grehu, k slabemu nagnjen, zmožen sleherne slabosti in hudobije, če ga neskončno dobri Bog s svojo milostjo ne drži na pravi poti. Človek, ki je bil zmožen božjega Sina na križ pribiti, človek ki je skozi stoletja nedolžne kruto preganjal, človek, ki je v Franciji kakor

za zabavo tisočerin glave odsekal, tak človek je bil zmožen tudi v »Rižarni« ljudi mučiti in sežgati.

Kakšno odgovornost pred Bogom nosijo tisti, ki nočejo, da bi se človek vzgajal v božjem strahu in tako žahtil svojo k slabemu nagnjeno naravo. Kakšno odgovornost nosijo tisti, ki z materializmom, z oboroževanjem, s političnimi in socialnimi krivicami pripravljajo tretjo svetovno

Za vse mučitelje pa, ki jim je tedanja vojna strast omračila pamet in otopila srce, prosim božje usmiljenje. Oče, odpusti jim, ker, brez pameti in brez srca, niso znali, kaj delajo, odpusti, prizanesi!»

Po govoru je škedenjski kaplan zmoli obredne molitve za vse žrtve tega kraja. Žalni obred je zaključil škedenjski pevski zbor z žalostinko »Blagor mu«.

Spomnili smo se vseh mrtvih ne samo z vencem, ampak tudi z molitvijo — za pokojne, za one nesrečneže, ki so nedolžne ljudi mučili, in tudi v ta namen, da bi se kaj takega nikoli več ne ponovilo.

Poročilo zaključujemo s pozivom do odgovornih oblasti, naj ta kraj proglasijo in spremenijo v narodni spomenik in kot tak naj bo ohranjen poznim rodovom. In naj ostane to zapisano za zgodovino tudi v slovenskem jeziku, saj je bilo izmed dva tisoč žrtev tega kraja največ prav Slovencev, ki niso padli za nobeno partijo ali stranko, temveč so padli, ker je bilo njihovo čutenje in stremljenje bolj plemenito kakor njihovih rabljev.

Znane in neznane žrtve, Bog vam bodi plačnik!

— 11 —

PRIREDITEV DIJAKOV ZNANSTVENEGA LICEJA V TRSTU

Državni znanstveni licej v Trstu je priredil v soboto 20. junija v Avditoriju v Trstu zaključno šolsko prireditev z uprizoritvijo Cankarjeve drame »Jakob Ruda«.

Ob tej priliki je bila v prostorih pred Avditorijem slikarska razstava učencev višjih srednjih šol. Prav posrečena zamisel, združitev namreč prireditve in razstave. Razstavo so pripravili dijaki s svojim profesorjem risanja, Avgustom Černigom.

Pred prireditvijo je ravnateljica šole dr. Lavra Abramova podelila po rokah šolskega nadzornika dr. Baše nagrade najboljšim učencem, in sicer Mariji Terčon ter Andreju Beličič za slovenščino, Aleksandru Zupančič in Tanji Prinčič pa za najboljši učni uspeh (8,5 oz. 8,8).

Drama »Jakob Ruda« je manj znano Cankarjevo delo, zato je prav, da so nam ga dijaki predstavili. Delo kot tako ima bolj leposlovnost kot pa socialni pomen, je polno grenkobe in življenjskega modrovanja; bogato v pomenu besede in misli. Prikazano je bilo bolj v radijskem smislu, zato nam je ubežala marsikatera beseda.

Nastopili so: Jakob Ruda - Igor Jogan, ki je prav dobro prikazal lik nesrečnega posestnika; Ana - Tanja Prinčič, odlična v svojem nastopu; Marta - Anica Trento; Ivan Dolinar - Matjaž Bidovec; Peter Broš - Boris Fabjan; Dobnik - Danilo Možina; Alma - Marija Strekelj; Koželj - Marjan Kravos; Justin - Stojan Zerjav; Košuta - Boris Kariš ter v raznih vlogah Aleksander Pertot, Simon Kralj, Ivo Stegu, Rado Škerl, Milena Sušteršič, Igor Simonič in Mira Stegu. — Igro je režiral prof. Jože Peterlin. Sceno so izdelali dijaki, vendar se nam je zdela precej anahronistična.

Drama »Jakob Ruda« nam je pokazala lepoto Cankarjeve besede in njegovo izredno poznanje človeškega srca. Vsečina je znana. Podjetnik Jakob Ruda je zaradi svoje lahkomišelnosti gospodarsko propadel. Žena, ki jo je dolga leta zanemarjal, je od žalosti umrla. V nesreči se ni znal upreti zapeljivi ponudbi bogatega trgovca Broscha, da ga reši gospodarskega poloma, če mu da za ženo hčer Ano. Da bi pomagala očetu, se je Ana žrtvovala, čeprav je že dolgo ljubila mladega umetnika Dolinarja. Jakob Ruda pa se je končno le

zavedel svoje slabosti. Dolinarjevi očitki so vzbudili v njem ponos, da ne sme sprejeti hčerine žrtve. S samomorom je skušal — čeprav na napačen način — popraviti svoje ravnanje.

V dvorani je bil tudi predsednik pokrajine dr. Delise.

Veselji smo te zaključne šolske prireditve. Gotovo je zahtevala mnogo truda, a gre za trud, ki bo bogato poplačan. V naših ljudeh se utrjuje prepričanje, da je naša šola resna, da nič ne zaostaja za šolo z italijanskim učnim jezikom in da naša kultura ne zaostaja za kulturo drugih narodov.

Udeležba je bila lepa, vendar ne taka, kakor jo je prireditev zaslužila.

Zadnje čase, to je ob priliki šolskega zaključka, se vrstijo razne šolske prireditve, običajno vse ob koncu leta. Ti nastopi, drug za drugim, se vršijo tudi eni v škodo drugim. Bolje bi bilo, če bi se uvrščali v primerni časovni razdalji v teku šolskega leta. Tako bi imeli dijaki več časa za vaje in sploh za pripravo, oddaljeni od skrbi zadnjih dni šolskega leta in morebitnih izpitov.

SKAD V GORICI

vabi

na predstavo Cankarjeve drame

JAKOB RUDA

Režira prof. Jože Peterlin

Predstava bo v Katol. domu v Gorici v nedeljo, 28. junija 1964 ob 20.30

Drama je ena najlepših slovenskih del. Cankar je v njej presretno naslikal propad doma, ki je zgrajen na nepoštenosti, in pokazal, kako ga reši mladi rod z ljubeznijo in dobroto.

Pridite na ta praznik naše lepe besede!

Dijaki in dijakinje ob zaključku uprizoritve Cankarjeve drame »Jakob Ruda«

Bazovica je doživela svoj veliki dan

Bazoviški verniki okrog svojega škofa in dušnih pastirjev ob priliki blagoslova temeljnega kamna bodočega Mladinskega doma

Naš nadškof pozna točnost, ki je mi na žalost ne poznamo. Točno ob 8. uri je v nedeljo 14. junija dospel v Gropado, ko so se ljudje komaj začeli zbirati pred cerkvijo. Prisrčen pozdrav vseh vaščanov je izrekla mala Irenka Gojča, ki je ob enem voščila Prezvišenemu tudi za god.

G. nadškof je nato prisostvoval župničkovi maši. Med sv. mašo je v odločnih besedah pokazal na rešitev, ki je samo v Kristusu. Njega se oklenimo vsi, predvsem starši, da bodo svetili otrokom z dobrim zgledom. Po maši si je ogledal cerkev, ki so jo pred tremi leti obnovili vaščani s pomočjo Urada za umetnost in spomenike.

Iz Gropade je nadaljeval svojo pastirsko pot proti Padričam. Najprej je podelil zakrament sv. birme 42 otrokom v begunskem naselju, nato pa maševal v cerkvi sv. Cirila in Metoda. Pred cerkvijo ga je ganjen in kleče pozdravil mali strežnik Oskar Grgič. Izrazil je gospodu nadškofu tudi veselje, da govori v naši lepi materinščini, kakor pred tisoč sto leti sveta brata Ciril in Metod. Med svojim govorom je g. nadpastir med drugim dejal, da je hvalevredno, da so Padričarji tako okusno obnovili svojo cerkev, a da je še bolj važno, da jo redno obiskujejo.

Ob 11. uri je nadškof vstopil v farno cerkev. Sprejeli so ga mlajši skavti in skavtinja ter lepo število strežnikov. Zbor je pod vodstvom prof. dr. Z. Hareja zapel v pozdrav Ecce sacerdos magnus. Med sv. mašo, ki jo je opravil msgr. A. Salvadori, je v lepi slovenščini znova povzel g. nadškof svojo pastirsko besedo. Molitev, povezana z zborovskim in ljudskim petjem se je prepletala tako lepo, da je naenkrat bilo konec svetega shoda.

V dvorani je čakala šolska mladina, ki se nedeljo za nedeljo zbira h krščanskemu nauku in je zaključila letošnji nedeljski nauk s srečanjem s svojim nadškofom. Naš dijak Janko Grgič je nadpastirju opisal delo te nedeljske šole in v imenu prisotnih obljubil, da se bo naša mladina vedno zavzemala za Jezusov nauk in za življenje po njem. Nadškof je nato nagradil požrtvovalne katehete, ki so vzorno vodile nedeljski nauk, in najbolj redne udeležence te nedeljske šole. Za zaključek je mladini toplo priporočal, naj ostanejo zvesti obiskovanju krščanskega nauka in tudi živijo po njem.

Ob 4. uri popoldne se je razvil iz župnišča v cerkev pisan sprevod birmancev in botrov, strežnikov in duhovnikov ter nadškofa. Sledila je nadškofova maša, pri kateri je prevzvišeni razvil silno lepe misli iz evangelijskega dogodka o Samarijanki, ki je pri vodnjaku srečala Jezusa, našla vero in milost in jo posredovala še drugim vaščanom. Ker je bilo v cerkvi več italijanskih vernikov, je v ognjeviti besedah v italijanščini razložil velik pomen posvečevanja nedelj kot temelj krščanskega življenja. Takoj po izpovedi vere je nadškof podelil zakrament sv. birme 25 otrokom. Pri tej sv. maši so vsi birmanci prejeli tudi sv. Rešnje Telo. Tako so v duhu konstitucije o sv. bogoslužju prejeli zakrament sv. birme.

Blagoslov prvega kamna Mladinskega doma v Bazovici

Vse, kar je bilo v nedeljo 14. junija živega v cerkvi, se je po popoldanski sv. maši zgrnilo na župnijski vrt, da prisostvuje blagoslovitvi prvega kamna bodočega Mladinskega doma. G. župnik je najprej obrazložil načrt Mladinskega doma in njegova namen, nato pa prebral pergament, ki bo ležal pod prvim kamnom. V njem je zapisano:

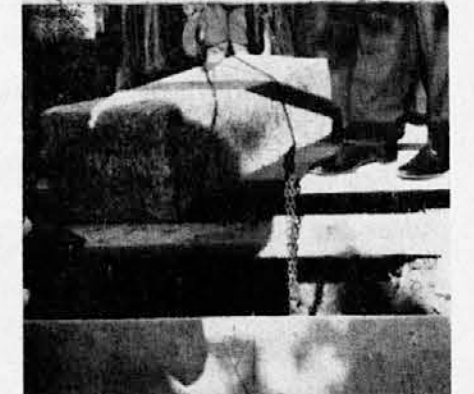
Danes, 14. junija leta 1964, smo položili

prvi kamen Mladinskega doma, ki ga je blagoslovil tržaški nadškof Anton Santin. Dom, ki ga bomo zgradili s pomočjo vernikov in državno podporo, posvečamo Antonu Martinu Slomšku, svetemu škofu, vzgojitelju slovenskega naroda. — Bazoviški župnik Marijan Živic. Podpisani: Anton Santin, nadškof.

G. nadškof je nato kamen blagoslovil. Delavci gradbenega podjetja Lozej so zatem položili na temelj pergament in nanj prvi kamen.

Po končani slovesnosti sta se srečala z nadškofom ing. Milan Sosič, ki je izdelal načrt Mladinskega doma in nosi odgovornost za njega zgraditev, ter podjetnik Marij Lozej, ki sta oba zagotovila, da bo sta zgradila Dom po vseh pravilih in ga izročila župniji še pred zimo.

Sledil je še pregled cerkve in župnega urada. Pred odhodom se je Prevzvišeni hotel sestati še z ožjimi sodelavci v farnem občestvu. V svojem nagovoru je po-

Tržaški nadškof msgr. Santin blagoslovlja temeljni kamen Mladinskega doma v Bazovici

vabil vse dobre farane, naj se zavedajo, da ima župnija vse pogoje, da se lepo razvije: ima dva duhovnika, lepo cerkev, dvorano in sedaj je v pripravi še mladinski dom. Toda brez sodelovanja vseh dobrih vsi ti pogoji ne bodo mogli roditi zaželenih sadov. Vsak kristjan je ud Cerkev, ud farnega občestva in zato dolžan, da sodeluje pri življenju in rasti župnije!

Po dvanajstih urah pastirskega dela v naši župniji se je g. nadpastir vrnil v mesto. Mi pa smo se poslovili od njega z občutkom, da bo pastirski obisk gotovo pripomogel k prerobenju župnije.

KDOR OB NEDELJAH STREŽE SAMO TELESU IN MENI, DA NI NICESAR BOLJ VAŽNO, KOT DA GRE NA IZLET ALI SE PRED A MORSKI VODI, NAJ VE, DA BI BREZ DUŠE TUDI NJEGOVO Telo POSTALO MRTVA STVAR. NAJ ZATO SVOJE DUŠE NE ZANEMARI! NAJPREJ NEDELJSKA MASA, NATO NEDELJSKI ODMOR!

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI Šolski uspehi v Gorici in Trstu

Narodni vernih duš dan v Argentini

Slovenski izseljenci v obeh Amerikah se v začetku junija vsako leto spominjajo slovenskih žrtev med drugo svetovno vojno ter žrtev bratomorne revolucije na slovenskih tleh, ki je dosegla svoj višek v dneh od 29. do 31. maja 1945, ko je bilo 12.000 mož in fantov iz slovenskih protikomunističnih oddelkov po Angležih vrnjenih iz Vetrinja pri Celovcu ter nato množično pomorjenih tekom meseca junija po raznih krajih Slovenije. Večina leži v prepadih Kočevskega Roga.

V Argentini prireja vsako leto spominsko proslavo za omenjenimi žrtvami o srednje društvo »Zedinjena Slovenija« v Buenos Airesu. Njeno izvedbo pa že vrsto let nazaj prevzema druga organizacija.

Letos — 7. junija — so izvedbo spominske akademije prevzele slovenske izseljenske žene in dekleta. Režija je bila v rokah ge. Danice Petriček, ki je vse presentila z izvirno zamisljivo ter spretno izvedbo celotne prireditve. Slavnostna govornica je bila ga. Vera Debeljak, ki je prva leta po prihodu nove oblasti sama doživljala v Sloveniji — ločena od svojega moža. Vtis, ki ga je napravilo odkritje gorja, ki so ga slovenska žena, slovensko deklet in slovenski otrok pretrpeli zlasti po letu 1945, je bil naravnost silen. Prav tako je pretresla vse navzoče Alenka Jenko, predsednica Slovenske dekleških organizacije, s svojim govorom pod naslovom »Povest mladih«. Saj je tudi ona kot hčerka protikomunističnega borca občutila vso težo hudobije in krivice, ko so bili otroci kot sinovi in hčere »belih« prikrajšani za malico v šoli, za skodelico kakava, za obrok marmelade, ko niso dobili zvezkov, svinčnikov in čevljev ter so se otroci začudeno vpraševali, zakaj tako. Pa tudi v tistih dneh slovenske žene in matere, prezirane in poniževane dan na dan, niso klonile. Čudesa so ustvarjale, da jim ne bi izpridili otrok s krivimi nauki.

Predsednik društva »Zedinjena Slovenija« pa je v zvezi s križevim potom slovenskih žena in deklet med zadnjo svetovno vojno dejal: »Možje so padali predvsem v borbah, žene samo v zločinških umorih. Če sprejemamo misel, da se spominjamo mrtvih zato, da se krepimo za življenje, bomo priznali poseben pomen ženi v našem občestvu. Ženska narava ni revolucionarna, ne podira starega, toda prav tako pa ni v nevarnosti, da bi od zlatih in neuspešnih ostala v togi konservativnosti. Žena je simbol življenja, ki ne dela skokov, a se tudi ne ustavlja. Zato žensko mnenje zavira predvse pobjude in blaži preveč burne pokrete, a tudi vliiva mirnega zaupanja in občutek moči za konstruktivno delo. Zato je za vsako skupnost, ki živi v izrednih razmerah, ženski element toliko važnejši, kolikor bolj je skupnost v nevarnosti, da odmere.«

Po končani spominski proslavi je sledila sv. maša, ki jo je opravil za vse te

žrtve g. direktor Anton Orehar, med njo pa je prepeval mešan zbor pevskega zbora »Gallus« pod vodstvom dr. Julija Savellija. Z molitvami »Reši me« je bila spominska proslava za slovenske žrtve zaključena, vsi navzoči pa so se razšli v veliki resnobi in zbranosti na svoje domove. S. Sl.

„MOST“ št. 2

Druga številka »Mosta« se je v veliko večji meri kot prva približala zamisli nove revije, kot jo je uredniški odbor objavil na prvih dveh straneh prve številke.

Vsebinsko je močno razgibana, precej je v njej esejističnega materiala, malo pa to pot proze in poezije. Morda je na splošno negativna ocena ertice »Praznina« iz prve številke demoralizirajoče vplivala na pisce te vrste prispevkov. Zelo prijetno kramljanje nam pa nudi Vinko Beličič v sestavku »Obiski«. Je to res duhovit način pisanja, ki istočasno krepko pove resnico, pa še bravcu pričara nasmech na obraz.

Zelo veliko je to pot prispeval Lev Detela z Dunaja, eden izmed zasnovateljev revije in njenih glavnih urednikov. V člankih »Nasprotja slovenske povojne literature« ter »Literatura in komunizem« je razkril veliko razgledanost, dasi vsi njegovi pogledi ne prepričajo in bi se dalo o njih celo debatirati.

Nekaj posebnega je razprava Vinka Beličiča »Pogovori o nečistosti«. Verjetno se bodo nekateri ob njo spotaknili, pa brez potrebe. Beličič hoče samo to poudariti — in ima v tem prav —, da krščanska morala ne obstoja samo v šesti zapovedi, da so grehi duha hujši kot grehi mesa, da se mnogi že smatrajo za opravičene, če so čisti na telesu, mirno pa grešijo proti ljubezni do bližnjega, grešijo z egoizmom, nadutostjo in izkoriščanjem svojih podrejenih. Iste misli je že pred leti napisal v reviji »Duhovno življenje« univ. prof. dr. Franc Gnidovec, rektor slovenskega seminarija v zamejstvu v Argentini. Tudi tedaj so se nekateri namrdnili, čes: čemu še potem čistost priporočati, toda treba je biti toliko pošten, da sledimo mislim avtorja. On ne trdi, da nečistost ni greh, pač pa trdi, — popolnoma prav —, da so grehi, ki so še hujši in da ni dosledno, da se prvih varujemo, drugih pa ne, ker prvi so pač vidni, drugi pa se dajo tako lepo skriti ali celo zaviti z videzom kreposti in vneze za dobro.

Obširna in živahno pisana je anketa, ki jo je zbral o slovenski tiskani besedi v Trstu in Gorici Rafko Dolhar. Tudi »Katoliški glas« je vanjo vključen. Zanimivi so zaključki: skoro vsi bralci so starejši ljudje, ki si žele poljudnih del. Zakaj torej siliti z neko »vrhunsko literaturo«, ki bo zadovoljila nekaj literarnih sladokuhov.

Na Nižji gimnaziji in Strokovni šoli v Gorici

Nižja gimnazija

2. a razr. - Izdelali so: Brešan Nikolaj, Černič Venceslav, Cotic Boris, Klanjšček Nikolaj, Kranner Marko, Mermolja Franc, Radetti Jordan, Spacapan Peter. — Izpitate imajo: Jakin Aldo, Jarc Roman, Hlede Severin, Ressi Valter, Sošol David. — Zavrnilo so dva dijaka.

2. b razr. - Izdelali so: Ceudek Metoda, Ferfolja Danila, Hvala Mirjam, Komjanc Cvetana, Korsič Verena, Krule Danila, Rossi Renata. — Izpitate imajo: Brajnik Katarina, Černič Marija, Stanič Vanda. — Zavrnilo so dva dijaka.

3. a in 3. b razr. - Vsi dijaki in dijakinje so pripuščeni k nižjemu tečajnemu izpitu.

Strokovna šola

2. razr. - Izdelali so: Češcut Lovrenc, Ferfolja Evgen, Hlede Bruno, Korečič Martin, Kovic Vojko, Perkon Jožef, Peric Gabrijel, Petecan Edvard. — Izpitate imajo: Gergolet Roman, Gnezda Henrik, Makuc Marcel, Vižintin Feliks. — Zavrnilo so šest dijakov.

2. b razr. - Izdelali so: Ceudek Nada, Gravner Stanislava, Malič Anamarija, Malič Elvira, Maraž Klara, Markovič Jožefa, Petecan Vojka, Vogrič Ana, Zelloth Martina. — Izpitate imajo: Florenin Nadja, Komik Marija, Markočič Gabrijela, Pahor Marija, Skorjanc Alma. — Zavrnilo so eno dijakinjo.

3. a in 3. b razr. - Vsi dijaki in dijakinje so pripuščeni k zaključnemu izpitu.

Na slovenskih srednjih šolah v Trstu

Izdelalo je 227 dijakov, 137 jih ima popravne izpite, odklonjenih pa je bilo 32 dijakov.

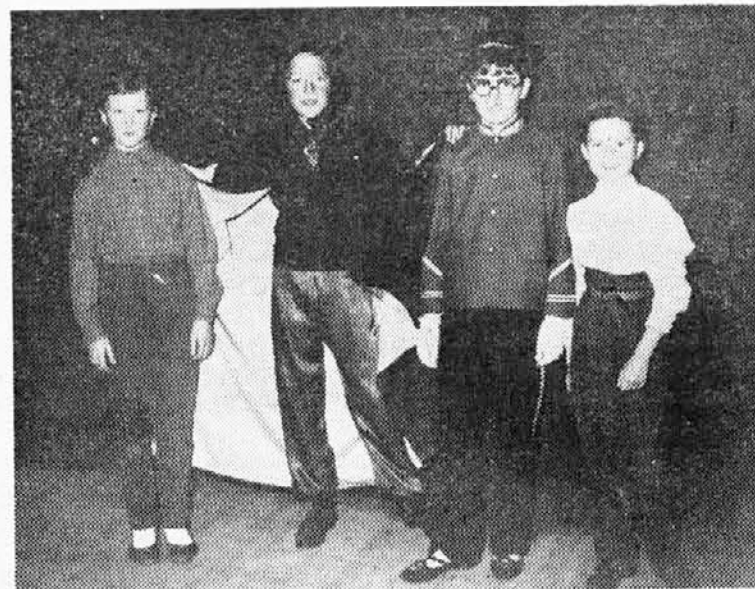
Nižja gimnazija pri Sv. Jakobu

Razred 1. a - Izdelalo je 14 dijakov, popravne izpite ima pet dijakov, odklonjeni so štiri dijaki. Izdelali so: Marcel Benič, Leo Crociati, Ivo Derganc, Janko Furlan, Zlatko Jelinčič, Marko Jevnikar, Igor Mose, Aleksander Požar, Sergij Slavec, Igor Sterni, Mladen Skerlj, Pavel Svava, Klavdij Veljak, Jurij Zerjul.

scev, nam pa dokončno odbila najbolj zveste bralce in naročnike naše tiskane besede.

Na splošno je druga številka taka, da bo svoje naročnike zadovoljila, uredniki pa se bodo gotovo še naprej trudili, da napravijo iz revije to, kar so si zastavili: »Biti s klicem po čistosti, humanizmu, duhovnosti, lepoti, dobroti, resnici, celovitosti, značajnosti, veri in ljubezni skromen svetelnik v plemenitejšo, človeka vrednejšo dobo, v kateri ne bomo več odtujeni niti sebi niti bližnjemu niti Bogu.«

— ek

Prizor s prireditve šolskih otrok v Bazovici

1. b - Izdelalo je 17 dijakov, popravne izpite jih ima sedem, odklonjenih pet. Izdelali so: Barbara Baldassi, Ana Marija Bizjak, Vanda Cecchi, Mirna Cerovaz, Barbara Cosmina, Maja Demšar, Lavra Derganc, Klavdija Giugovaz, Ingrid Kalan, Anamarija Kanzian, Nadja Maganja, Mara Novel, Alojzija Obad, Tanja Raztresen, Nadja Srebrnik, Sonja Vecchiet, Varna Hafner.

II. a - Izdelalo je 12 dijakov, popravne izpite jih ima deset, odklonjena dva. Izdelali so: Robert Franko, Pavel Furlani, Pavel Kodrič, Silvan Kuret, Vojko Lovriha, Aleš Lupinc, Milan Micussi, Boris Strekelj, Boris Udovič, Edvard Ukmar, Drago Umari, Savo Usai.

II. b - Izdelalo je 10 dijakov, popravne izpite jih ima devet, odklonjenih je šest. Izdelali so: David Cociančich, Franc Mahnič, Ervin Mezegec, Stefan Pertot, Tamara Blasina, Nevenka Grdina, Dinora Korošec, Jasna Rauber, Mara Rogelja, Rada Subani.

rija Lisjak, Marina Merlak, Mihaela Ofizia, Diomira Pieri, Marija Pieri, Desi Praselj, Majda Preselli, Majda Premru, Alojzija Strain, Silvestra Suligoj, Silvana Sirca, Angelina Verk.

IV. razred - Izdelalo je 14 dijakov, popravne izpite jih ima deset, odklonjen eden. Izdelali so: Marilo Carli, Ljubomil Cossutta, Ana Ferfolgia, Sonja Filippi, Ljudmila Judko, Vladimir Klemše, Nadja Krišćak, Karel Mezgec, Nadja Peric, Vojko Pettiroso, Nadja Sancin, Tatjana Sossi, Jadranka Tavčar, Milan Tavčar.

Učiteljske

I. razred - Izdelala sta 2 dijaka, popravne izpite imajo 3. Izdelala sta Majda Černeca in Alekseja Skerk.

II. razred - Izdelalo je 6 dijakinj, popravne izpite jih ima 7. Izdelale so Ana Devoti, Sonja Kosmina, Ana Pregelj, Stanislava Sosić, Ana Svab, Miranda Vodopivec.

Iz šolske prireditve v Boljuncu

II. c - Izdelalo je 13 dijakov, popravne izpite jih ima deset, odklonjen eden. Izdelali so: Vera Bevilacqua, Zorana Braicovich, Dorina Cante, Nadja Filipič, Ana Marija Gustin, Patrizia Howie, Marija Hrovatin, Katja Kralj, Sonja Lukač, Alenka Mihalič, Mojca Šiškovič, Tatjana Stoka, Rosanna Vatta.

III. razred - Izdelali so 4 dijaki, popravljne izpite imajo 3. Izdelali so Marija Berce, Darja Grošek, Ivan Klun, Milva Martellani.

Znanstveni licej

I. razred - Izdelalo je 18 dijakov, popravne izpite jih ima 5, odklonjena 2. Izdelali so Edvard Cernelj, Peter Grilanc, Marjan Jevnikar, Boris Košuta, Milan Pahor, Alex Perosa, Robert Stefani, Sergij Tavčar, Ivan Verč, Josip Znidarčič, Aleksander Zupančič, Ana Marija Carli, Tamara Caharija, Aleksandra Malalan, Luciana Sancin, Silvestra Urbančič, Leda Vato-vani.

II. razred - Izdelalo je 9 dijakov, popravne izpite jih ima 5. Izdelali so Emil Bole, Danijel Bizjak, Bojan Brezigar, Livij Chervatin, Peter Gruden, Ljubomir Stele, Jelka Danieli, Odila Bufon, Mira Stegu.

III. razred - Izdelalo je 19 dijakov, popravne izpite jih ima 12. Izdelali so Aleksander Beccari, Aleksander Canciani, Boris Fabjan, Jurica Kabin, Uroš Koren, Franc Palme, Sergij Premru, Boris Simo-neta, Borut Spacal, Vojmir Tavčar, Pavel Strain, Daribor Zupan, Stojan Žerjal, Jožica Cristiani, Vilma Campaniali, Nadja Danieli, Erika Fonda, Tatjana Pipan, Neva Starec.

IV. razred - Izdelalo je 13 dijakov, popravne izpite jih ima 8, odklonjena 2. Izdelali so: Miran Dolhar, Klavdij Furlan, Fulvij Hrvatich, Igor Jogan, Moran Karol, Drago Kodrič, Stojan Sancin, Radojko Starec, Jurij Sorc, Zarko Uršič, Nataša Danieli, Jasna Logar, Marija Terčon.

Klasični licej

I. razred - Izdelali so vsi dijaki, in sicer Matjaž Bidovec, Danilo Mužina, Majda Guštin, Vera Kosovel, Magda Kuret, Tanja Princ, Marija Strekelj, Ana Trento.

II. razred - Izdelalo je 5 dijakov, popravne izpite imata 2. Izdelali so Boris Caris, Radislav Skerlj, Fedora Ferluga, Neva Sferza, Vera Tuta.

Jubilej slovenskega pevskega zbora „Jadran“ iz Charleroi (Belgija)

10-letnico »Jadrana« so 26. aprila t. l. zelo lepo praznovali Slovenci okoli mesta Charleroi v Belgiji. To je moški pevski zbor, ki so ga pred 10 leti ustanovili mladi fantje, večinoma že v Belgiji rojeni, ki pa so spoznali lepoto slovenske pesmi in se zavedli, da ima slovenski narod kulturo, ki jo lahko s ponosom pokažejo kateri koli drugim. S svojim zborom so nastopili tudi že v Bruslju in celo v Londonu. Zbor veče vodi že ves čas rudar g. Ivan Kodeh. Desetletno proslavo so otvorili s petjem pri spominski službi božji v Gilly-Haies. Maševal jim je njihov prejšnji izseljenski duhovnik g. Zdravko Reven, ki so ga potem v dvorani z navdušenjem pozdravili. Pri proslavi v dvorani so sodelovali poleg belgijskega pevskega zbora N. D. de Rome iz Chatelineau, tudi pevci iz »Slomška« iz Eisdena v Limburgu, mešan zbor iz Charleroi ter evropski prvak in izgranju harmonike g. Giuseppe del Puppo. Pevci sami iz »Jadrana« so nastopili z več lepo zapetimi pesmimi. Vsi so se pokazali prvič slovenskemu občinstvu v lepih slovenskih narodnih nošah. Nato so domači igralci in igravke zaigrali komedijo »Svoje glavoček« v treh de-

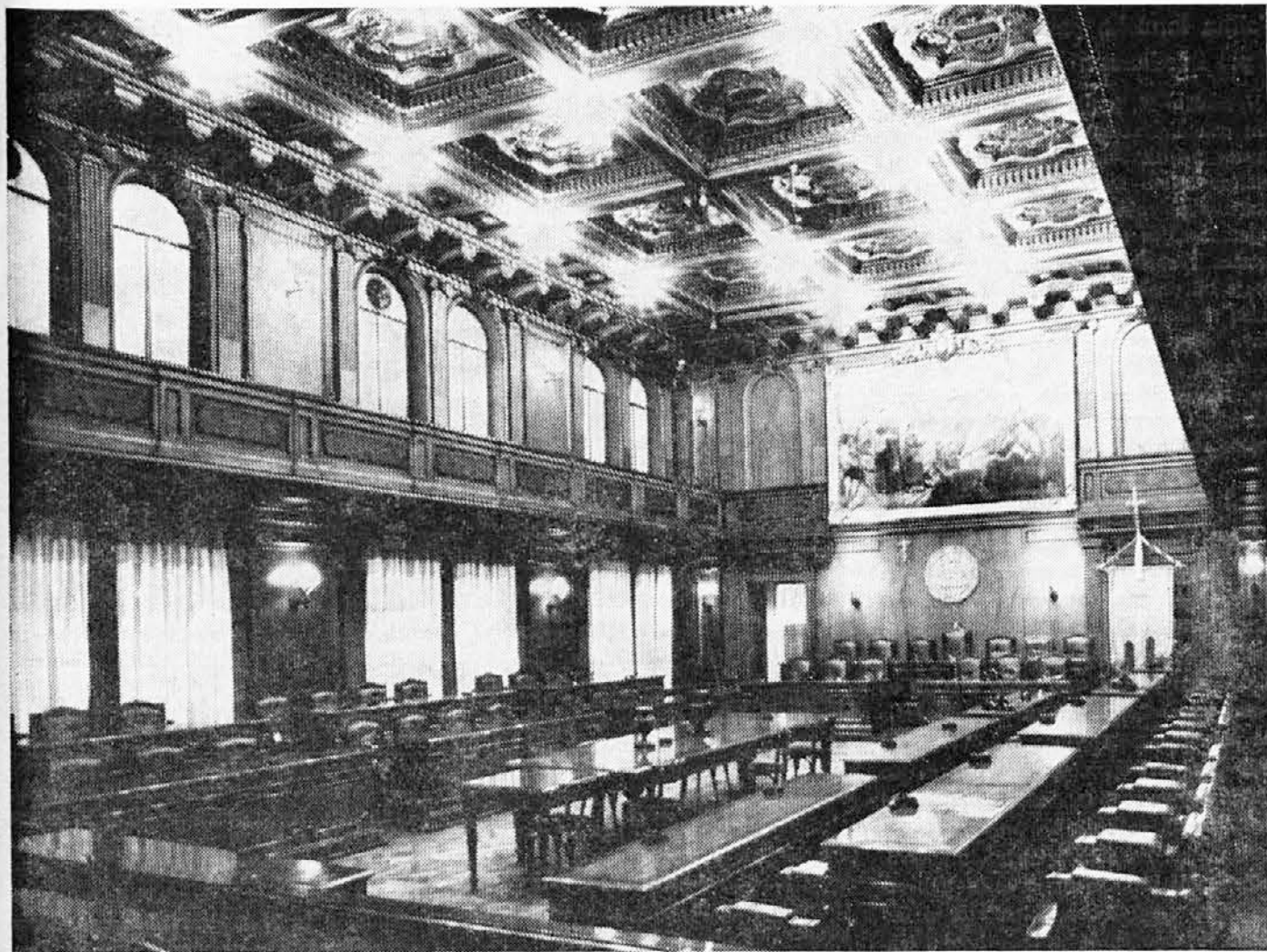
OB DESETLETNICI SLOVENSKEGA PEVSKEGA ZBORA »JADRAN« IZ CHARLEROI Od leve na desno sedijo: Vili Kotnik, Franc Plešnik, Martin Plešnik in Ivan Omerzu. Stoje: Franc Bezenšek, Desiré Goljevšek, Toni Mlinarič, pevovodja Ivan Kodeh, Lojzko Kranjci, Branko Mauri in Jože Bizjak

janjih. Za tem je sledila vesela zabava. Prireditve so se udeležili tudi rojaki iz Bruslja, avtobus rojakov iz okolice mesta Monsa, iz Limburga pa kar dva avtobusa, eden od društva »Slomšek«, drugi

pa od društva »Sv. Barbale«. Odlično uspelo prireditve je organiziral poseben pripravljalni odbor pod vodstvom č. g. Kazimirja Gaberc, krajevnega izseljenskega duhovnika.

pa od društva »Sv. Barbale«. Odlično uspelo prireditve je organiziral poseben pripravljalni odbor pod vodstvom č. g. Kazimirja Gaberc, krajevnega izseljenskega duhovnika.

III. b - Izdelalo je 18 dijakov, popravne izpite jih ima pet. Izdelali so: Vida Benčina, Nataša Bole, Silvana Ciacchi, Sonja Cuk, Neva Ferluga, Sonja Gabrovec, Ma-

Mogočen je pogled na dvorano tržaške mestne palače, kjer imajo do nadaljnjega seje svetovavci avtonomne dežele Furlanija - Julijska Benečija. Včeraj je bila sestavljena prva deželna vlada, ki je sestavljena iz demokristjanov in socialdemokratov. Predseduje ji demokristjan Bersanti

KDO SO SEDAJ IZDAJAVCI?

Ko sem v »Piccolu«, »Gazzettinu« in »Primorskem dnevniku« čital poročilo, ki ga je sovedenjski župan g. Češčut bral na seji občinskega sveta in sem se ustavljal pri njegovi ravnodušni izjavi, da je njegova samostojna slovenska občina zapisa smrti, ker jo bo goriška preplavila, sem se spomnil na očitke izdajstva, ki so jih leta 1947, ko se je pojavila naša samostojna politična organizacija, Slovenska demokratska zveza, s svojim glasilom »Demokracija« titovci metali nad nas. Vsi titovski listi in gromovniki so nas obmetavali z očitki izdajstva nad narodom in strahovali naše ljudi. Zalezovali so naše voditelje. Slavka Uršiča so celo ugrabili in podlo in skrivaj umorili.

Slovenski demokrati smo sli neustrašno naprej v boj za svobodo našega človeka pred strahovanjem s strani titovcev-komunistov in za spoštovanjem in zaščito njegovih pravic.

Od leta do leta smo vidno napredovali. Niso nas motili očitki izdajstva, psovke in zasnehanje. Vedeli smo, da smo na pravi poti in da je naša pravica sveta stvar.

Titovci pa so od leta do leta bolj propadali, dokler niso tam okoli leta 1954 na Goriškem svojo Demokratično (?) fronto Slovencev v Italiji razpustili. Tedaj so jeli iskati zatočišče pri različnih italijanskih političnih zaščitnikih in zavetnikih. Tako so vandrili najprvo od Cucchiya do Magnanija, potem pa od komunistične do italijanske socialistične partije, kjer so se trenutno zdaj ustavili in sprejeli to pokroviteljstvo, z drugo besedo politično komisarstvo.

Ko so prejeli ukaz, naj razpustijo še slovensko-italijansko nezavisno (ki ni bila nikdar nezavisna) socialistično zvezo v

Trstu, skušajo dati narodno politično važnost svoji Slovenski kulturno gospodarski zvezi.

Slovenska kulturno gospodarska zveza zahteva, da se slovenske občine ne smejo odpraviti, niti ne spreminiti obstoječe meje z namenom, da se odpravi njihov etniški sestav.

Mi smo že od prvega začetka razumeli, da je taka zahteva samo slepilo in pesek v oči slovenskemu ljudstvu, in se nisimo varali, kajti po samih treh mesecih, odkar je 5. marca t. l. to zahtevo SKGZ objavila, je sovedenjski župan Češčut na javni občinski seji, z nekim preroškim zanosom napovedal, da bo samostojna slovenska občina odpravljena, ker jo bo pač goriška preplavila. Z napovedjo ustanovitve industrijskega konzorcija in zgraditve industrijskega področja je sovedenjski občinski odbor dal prvi smrtonosni udarec svoji lastni slovenski občini.

Češčutovo modrovanje glede krize v kmetijstvu in bega slovenskega ljudstva s kmetij je le izgovor in nekako opravičilo zaradi nezaljšane odločitve proti obstanku slovenske občine.

K stvari se še povrnemo! Titovci so zagrenjeni zaradi neuspeha na volitvah v deželni zbor in napovedujejo oster boj nam slovenskim demokratom.

Prav, mi se boja ne bojimo in ga sprejemamo. Toda zaradi volitnega neuspeha naj titovci ne odpravljajo samostojne slovenske občine, ki je za našo jezikovno skupnost in za njen obstoj bistvenega pomena. V morju italijanstva nam je že itak težko boriti se za obstoj, zato je samostojna slovenska občina za nas vsekar velikanskega pomena.

O malodušju župana Češčuta nam pri-

čajajo razni glasovi. Pravijo, da on ne veruje v življenjskost slovenske skupnosti v Italiji. Tega njegovega malodušja glede bodočnosti slovenske manjšine v Italiji mu ne moremo ozdraviti, ker nas ne mara niti poslušati. Prepovedujemo pa mu, da zavzema korake, ki so ali utegnejo biti usodnega pomena in značaja za vso našo narodno skupnost.

Sleheri narodno zavedni Slovenec veruje v bodočnost našega življa v Italiji in mora v ta namen doprinesati samo pozitivno delo in ustrezne ukrepe.

Kaj reče g. župan Češčut k naslovu tega članka: Kdo so sedaj izdajavci?

S.

Sv. Križ pri Trstu

Bliza se naš vsakoletni praznik župnijskih zavetnikov sv. Petra in Pavla, ki ga Križani od nekdaj praznujemo zelo slovesno. Letos pade na ponedeljek. Upamo, da bo vreme lepo in obenem ne pretoplo. Po slovesni maši, ki bo ob 10^h dopoldne, bo procesija s sv. Rešnjim Teosom po vasi. Med procesijo bo poleg domačih cerkvenih pevcev nastopila salezijanska godba iz Trsta, ki igra navadno tudi pri vsakoletni marijanski procesiji na Opčinah.

Ob tem našem velikem župnijskem prazniku vabimo Križani prav tople vse drage prijatelje in znanke iz okoljskih vasi in iz mesta, da bi se naše procesije v velikem številu udeležili in tako z nami javno manifestirali svojo vero in vdanost Jezusu v najsvetejšem zakramentu ljubezni.

Po končani procesiji bomo poslušali salezijanske godce na trgu pred našo cerkvijo, kjer bodo baje nastopili s kratkim koncertom.

„Revija Trst 64“ luči in sence

Prireditelji »Revije Trst 64« zaslužijo vse priznanje, da so kljub raznim težavam uspeli z uredništvom te prireditve, vendar, če si zastavimo vprašanje, ali so dosegli svoj namen, glasbeni namreč, tega ne moremo potrditi. Ne moremo se zadovoljiti samo z dejstvom, da je to že veliko, če je prišlo do tega nastopa.

V glavnem so bile letošnje pesmi dolgočasne, s prav malenkostno glasbeno vsebino, tako da smo prišli iz Avditorija zadovoljiti samo z dejstvom, da je to že veliko, če je prišlo do tega nastopa. V glavnem so bile letošnje pesmi dolgočasne, s prav malenkostno glasbeno vsebino, tako da smo prišli iz Avditorija zadovoljiti samo z dejstvom, da je to že veliko, če je prišlo do tega nastopa. V glavnem so bile letošnje pesmi dolgočasne, s prav malenkostno glasbeno vsebino, tako da smo prišli iz Avditorija zadovoljiti samo z dejstvom, da je to že veliko, če je prišlo do tega nastopa.

Ce pa preberemo besedilo pesmi, vidimo, da niha med narodnim motivom in težnjo biti moderna.

Publika revije je bila v glavnem srednjih let in ima svoje misli neke drugje, v svoji tradiciji. To smo opazili predvsem pri 20. pesmi, ki poje domovini. Ploskanje občinstva med pesmijo je veljalo narodnemu čustvu — v tem trenutku je revija izginila.

Uspeh je torej pripisati zamisli prireditve; material, katerega smo poslušali, pa ne moremo še podvigniti na raven revije lahke glasbe. Če so si prireditelji zastavili ta cilj, je boljše, da počakajo več kot eno leto, dokler ne zberejo primernih skladb in pogumno odstranijo neprimere; drugače naj velja tak nastop kot prireditev in bi jo morali tudi kot tako označiti. Ne moremo »varati« občinstva s tem, da mu nudimo kot pristno to, kar v resnici ni. V tem smislu je bila tudi reklama pretirana, kot bi bil to izreden dogodek. Hvala Bogu imamo, na eni in drugi strani, pomembnejše prireditve, in tem moramo dati tudi prednost pred javnostjo.

Te misli so bile zapisane le v smislu debate in razmišljanja, zato jih je treba v tem smislu tudi sprejeti.

Vsaka stvar ima pač svoje luči in sence. Vidimo sence, ko gledamo luč.

Kot kronisti zabeležimo, da smo poslušali 21 pesmi in 17 izvajavcev, med katerimi je zasleda prvo mesto Odinea Zupin, drugo Ljubica Berce, tretje Nora Jančič. Orkester je vodil prof. Aleksander Vodopivec, ki je tudi poskrbel za aranžma. Napovedovavca Karmen Bandelj in Livij Valenčič sta prav dobro napovedovala, scenografija in luči so bile odlične. Čudno se nam je zdelo, da si je kvartet namel tuje ime, kakor tudi ne razumemo, čemu so bili člani žirije iz Kopra in Ljubljane, čeprav je ta prireditev tržaškega porekla.

Ponovimo: revija teh pesmi je za nas nekaj novega, ne moremo pa se zadovoljiti samo s to ugotovitvijo, kajti pojm kulture je vse nekaj višjega.

Dušan Jakomin

Radio Trst A

Sporod od 28. junija do 4. julija 1964

Nedelja: 9.30 S pesmijo na planine. — 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Lepi jančičar«. — 12.00 Slovenska nabožna pesem. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... Odmevi tedna v naši deželi. Urednik Mitja Volčič. — 14.30 Sedem dni v svetu. — 15.30 Radijska novela: Prežihov Voranc: »Vetnik«. — 18.30 Po društvih in krožkih: (16) »Pevski zbor Jakobus Gallus iz Trsta«, pripravil Saša Martelanc.

Ponedeljek: 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 12.15 Iz slovenske folklore: Niko Kuret: Ljudstvo baja, ljudstvo poje: (17) »Prišla je miška (pesmi o živilih)«. — 17.00 »Andrejček išče botra«. Mladinska radijska igra. — 18.00 Iz lovčevih zapiskov: Ivan Rudolf: (5) »Kako je končal rogač-pretepač«. — 18.30 Iz cikla koncertov, ki jih je priredilo društvo »Arte viva« v Trstu. — 19.15 Radijska univerza: Jože Peterlin: Michelangelo Buonarroti: (9) »Pesnik«. — 21.00 Giacomo Puccini: »Tosca«, opera v treh dejanjih.

Torek: 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 18.00 Italijansčina po radiu: Osnovni tečaj: 59. lekcija. — 19.15 Pisani balončki. Radijski tehnik za najmlajše. — 21.00 Pregled italijanske dramatike, pripravila Josip Tavčar in Jože Peterlin. XXVIII. in zadnja oddaja. Sodobno italijansko gledališče. Prizore iz dram »Usad na severni postaji«, ki jo je napisal Ugo Betti, »Filumena Marturano«, ki jo je napisal Eduardo De Filippo in »Inkvizicija«, ki jo je napisal Diego Fabbri. — 22.00 Slovenski in jugoslovanski solisti: tenorist Dušan Pertot, pri klavirju Claudio Gherbitz.

Sreda: 12.15 Zgodovinske zanimivosti. — 18.00 Znanstveni leksikon. — 19.00 Slovenski romantični samospeli. — 19.15 Higiena in zdravje. — 21.00 Simfonični koncert orkestra mestnega glasbenega liceja v Vidmu.

Četrtek: 11.45 Glasbeno potovanje po Evropi. — 12.15 Po društvih in krožkih: (16) »Pevski zbor Jakobus Gallus iz Trsta«, pripravil Saša Martelanc. — 18.00 Italijansčina po radiu. 60. lekcija. — 18.30 Kvartet v dvajsetem stoletju. — 19.00 Pevski zbori Julijske Benečije in Furlanije: »Zbor Ernesta Solvay« iz Tržiča. — 19.15 Prazgodovina naše dežele: (1) »Geološke formacije«. — 21.00 »Zvonovi in vlakci«, radijska drama. — 22.30 Slovenski in jugoslovanski solisti.

Petek: 11.45 Jugoslovanski orkestri in pevci. — 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 18.00 Bilo je nekoč... Venec pravljice, pripovedk, legend (32) »Tri libanonske cedre«. — 18.30 Najlepše romantične simfonije. — 19.15 Radijska univerza: Jože Peterlin: Michelangelo Buonarroti: (10) »Michelangelo danes« (Konec cikla). — 20.30 Gospodarstvo in delo. Urednik Egidij Vršaj. — 21.00 Koncert operne glasbe.

Sobota: 11.45 Ameriški odmevi. — 12.15 Po tujih krajih. — 14.40 Pesmi za terete. — 15.00 »Volan«. Oddaja za avtomobiliste. — 15.30 »Pomlad v vesolju«, fantastična dramatisirana zgodba. — 18.00 Poglavlja iz zgodovine slovenske književnosti: Vinko Beličič: (30) »Jernej Kopitar nakaže pot v novo dobo«. — 19.15 Družinski obzornik, pripravil Ivan Theuerschuh. — 20.45 Zbor »Kras«, ki ga vodi Pavla Komel.

Ob dvajsetletnici

36.

»Moj Bog!« mi je ušlo. »Florjana so iskali!«
»Pa so prijeli našega dekana in mu klicali: »Prav tak orjak! Ti si bil na fronti!« Dekan Breitenberger se je rotil, da fronte nikoli niso videli, vsi smo trdili isto. »Prav!« so tedaj rekli, »vratu ti še ne zavijemo, a če se izkaže, da lažeš, ti vrvi ne zbeži!« In odpeljali so ga s seboj:»

Naporna je bila pot, pretresljive novice, grozotna razdejavanja, ki so se nam od vsepovsod režala nasproti. Zdaj se je poslovila ta spremeljavka, zdaj ona, končno smo le prikoračali, vsi znojni in skrajno utrjeni, v Zarečje.

Vsa vas se je zbrala. Hudo jih je zadelo vest, da premnogi ne bo nazaj. K nogam se mi je vrgla Metelka: »Kje imate mojega Poldeta?« je bruhnila v jok. »Kje ga imate, gospod župnik, kje?« Srce mi je zakrvavelo. »V vrsti smo stali,« so se mi trgale besede iz ust, »pa so zaukazali, naj vsi neporočeni stopimo korak naprej. Stopil sem in z menoj Polde, saj je stal zraven mene. Mene so Nemci pahnili nazaj,

nje pa poslali iz jahalnice, v Nemčijo!« A reva se ni dala utolažiti. »Polde je bolehen, božjasten, meče ga!« je hlipala, »v Nemčiji Hitler iztreblja slaboume, tudi Poldeta bodo umorili!« Vsi smo predobro vedeli, da govori resnico, nihče ni črnil. Žrtve, nedolžne žrtve! Katera vas jih ne bo imela?

Zenske so potegnile Metelko medse, sam pa sem stopil med moške, da bi se podrobneje porazgovorili.

Doma sem se za silo pokrepčal in odhitel v cerkev. Okoli spovednice se je že drlo vse polno otrok. Jutri je prvi petek v oktobru, posvečen presv. Srcu Jezusovemu. In že so prihajali odrasli, ženske, pa tudi številni moški. Spet sem doživel veliko resnico, da trpljenje očiščuje, plemeniti, dviga, posvečuje. Kot malokdaj poprej so bile duše mehke in sprejemljive, milost božja je dahnila vanje, da so se raznežile v popolni predanosti božji volji in se prekalile v neomajnem zaupanju v božjo Dobroto.

V URI BREZVLADJA IN BREZPRAVNOSTI

1. 10. 1943 - Prvi petek. Dolga vrsta župljanov, tudi mož in fantov, ki so se komaj vrnili s fronte, je pristopila k sv. za-

kramentom. Hudobije, ki jih je poslednje dni skotila človeška zloba, in grozodejstva, ki jih ni bilo moči preprečiti, so ljudi še bolj približale Bogu. Naj čuva nad vsemi božje Odrašenikovo Srce!

Ko sem stopil iz cerkve, sem uzrl prepadene obraze vaščanov, ki so si razburljivo nekaj pripovedovali. Pravkar je dospela vest, so mi rekli, da so na njivi pri Rihemberku, porastli z visoko turščico, našli truplo štanjskega župnika Toneta Sateja. »Svojih ni hotel izdati! Nemci so ga odvedli. S prestreljeno glavo so ga našli. Po duhovniški obleki ko ga spoznali.« Tako so mi nervozno vzklikali. In še so pravili, da je rihemberški župnik Strancar odredil, naj poberejo po okolici še druge pobite, da jih pokopljejo v skupni grob.

»Uboji Tonček!« sem žalostno sklenil roke kot za molitev. »Ni še mesec, ko je na šagri v Šmarjah poročal o smrti političnega tajnika Toccafondija in zatrjeval, da brez nadaljnjega zasedajo deželo Nemci, trdi in neumisljeni. Nemci so res prišli, pa še sam leži mrtev. Naj njegova po nedolžnem prelita kri kipi pred božji prestol v zadoščanje za naše grehe!«

Vse je zajela globoka žalost. Padlo je drevo v cvetju, steber se je zrušil, Stanjelci so izgubili modrega vodnika, ko bi jim

bil najbolj potreben.

»Pokopali ga bodo v skupnem grobu!« sem zrl na obraze, po katerih so polzele solze. »Taka je pot slovenskega duhovnika, tak božji ukaz: s svojim ljudstvom je najtesneje povezan, na življenje in smrt je vanje zaraščen, oče sredi otrok, še po smrti bi v istem grobu počival. Stanjelski župnik Tone Šatej je sveža priča, kako umira pastir, da bi ovčice živle!«

V župnišču so me čakali vaški predstavniki: župan Konstantin, politični tajnik Marjan, Danilo in Boris.

»Na posvet smo prišli,« me je pozdravil župan. »Iz Gorice ste prišli, veliko novice prinašate, lahko vam bo svetovati. Položaj je skrajno napet, tako nam je, kot bi v gorečih hišah sedeli na stolu smodnika.«

»Sedite!« sem jih povabil k mizi.

»Ljudje so se streznili,« je spregovoril Marjan, starosta v krogu vaških veljakov. »Kot bi jih po glavi lopnili, so se prebudili iz sanj v trdo resničnost. Partizani so nas gredo prevarali, javkajo. Zapeljali so nas v tvegano, v blazno početje. Bili smo otroško naivni, nezozoreli, zanesenjaški. Zato pa je bil toliko bolj brezvesten oni, ki nas je pognal v nesrečo.«

»Ognjeni krst nas je nepopisno hudo

ožgal!« se je strinjal tudi Konstantin. »Vsi so do konca preplašeni in malodušni.«

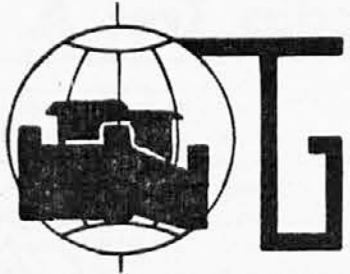
»Nič več nočejo slišati o partizanih!« je viknil Marjan.

»Bodimo trezni in razsodni!« je posegel vmes Danilo, najmlajši občinski svetovavec, zato pa najbolj podjeten in vpeljan v dnevne dogodke. »Da se spet ne uštejemo,« je nadaljeval, »presodimo stvarno dejanski položaj. Za osvobodilnim gibanjem stoji komunistična partija, ki jo vodijo agilni in spretni voditelji. Partija črpa bogatih izkušenj iz stoletne podtalne borbe. Nikar ne mislite, da je partizanstvu odzvonilo in da je konec oborožene vstaje! V tišini se snuje vihar, ki iznenada butne na dan, ruši drevesa, vse razveje. Tako bodo partizani nanagloma stopili na plan, le še bolj udarni in neizprosnici.«

»Pa naši ljudje ne pojdejo več na limanice!« je vztrajal Marjan. »Osel gre enkrat na led...«

»A človek spet in spet!« ga je prekinil Danilo. »Komunisti so mojstri v propagandi, vse psihološke oprijemke poznajo, take krilatice in gesla bodo vrgli, da bo ljudska duša na visoko vzplamtela v navdušenju in ogorčenju, pa bodo naši ljudje drli za njimi čez drn in strn.«

(se nadaljuje)

GORIŠKE NOVICE

Goriški nadškof v domu sester Čudodelne svetinje

Goriški nadškof msgr. Pangrazio je v soboto 20. junija obiskal dom sester Čudodelne svetinje na korzu Italia, 120. Z veliko poštovanostjo so sestre v našem mestu odprle ta Dom, ki služi kot kraj počitka starejših oseb. Nadškof Pangrazio se je tako lahko osebno prepričal o brezhibnem delovanju dobrodelne ustanove in je pridnim sestram čestital k tolikemu uspehu. V kapeli Doma je nato daroval sv. mašo ob asistenci hišnega kaplana msgr. dr. Klinca in svojega osebnega tajnika Cocolina.

Novi doktor

Na tržaški filozofski fakulteti je v ponedeljek 22. junija z najboljšim uspehom promoviral g. Andrej Bratuž iz znane Bratuže družine iz Gorice. G. Bratuž že več let poučuje na tržaških nižjih srednjih šolah in je tudi zvest sodelavec in večletni paginator pri našem listu. Po zgledu svojega pokojnega očeta Lojzeta Bratuže že od vsega začetka sodeluje pri zboru »SKPD-Lojze Bratuž« in v odboru istega društva ter je tudi odbornik SKPD »Mirko Filej«. Uredniški odbor in uprava »Katoliškega glasa«, pevski zbor in društvo SKPD »Mirko Filej« mu k zaslužnemu uspehu iskreno čestitajo, prav tako njegovi številni znanci in prijatelji.

Zborovanje Apostolstva molitve

V nedeljo 14. t. m. se je vršilo v Pordenonu zborovanje vseh škofijskih zvez Apostolstva molitve nove avtonomne dežele Furlanija-Juljska krajina. Tudi Apost. molitve slovenskega dela goriške nadškofije je poslalo svoje zastopstvo, ki je podalo poročilo o delu AM med našim ljudstvom v nadškofiji.

Zelati bi bilo, da bi se Apostolstvo molitve v bodoče še bolj organiziralo po naših duhovniških, saj je prvi apostolat še vedno apostolat molitve. Prihodnje tako zborovanje bo drugo leto v Trstu in Bog daj, da bi lahko bilo poročilo o delu bogatejše.

Letošnje poročilo je obsegalo poleg razdeljevanja listkov z namenim AM po vseh duhovniških zlasti delovanje goriške skupine AM s sedežem pri Sv. Ivanu. Ta skupina je organizirala zlasti v preteklem letu: molitveno uro za duhov. naraščaj ob prvih četrtkih, večerno mašo ob prvih petkih, slovesnejše praznovanje praznika Srca Jezusovega, sv. mašo za zedinjenje kristjanov ob prvih nedeljah, obhajanje osmine za zedinjenje od 18. do 25. januarja in razna romanja, največ k raznim Marijinim svetiščem, ki jih vodi član AM g. Stefan Kleindienst.

Apostolstvo molitve izdaja mesečne listke s splošnimi misijonskimi in domačimi nameni AM. Izdalo je tudi molitve za zedinjenje kristjanov in molitev za vesoljni cerkveni zbor ter lepake za prvi petek in prejšnje leto tudi lepake za mesečne namene. Poleg tega je izdalo posebno knjižico, kjer je na kratko razloženo, kaj je Apostolstvo molitve in kako se organizira.

Smrt med beneškimi Slovenci

V sredo, 24. junija, so pokopali v Cedadu starostvo vseh slovenskih zamejskih duhovnikov kanonika g. Ivana Petričiča v starosti 93 let. — Naj v miru počiva, beneškim rojakom pa iskreno sožalje.

Solski izidi

Sprejemni izpit v I. licej

Izdelali so: Budal Nevica, Hvala Zdenko, Klanjšček Sergij, Pacor Marija, Rosi Levin, Troha Bogdan. — Popravne izpite imata dva dijaka.

Pevma

V nedeljo 21. t. m., na praznik sv. Alojzija, smo pri nas imeli sv. birmo. Bil je to lep praznik za vso župnijo, saj je precej naših otrok prejelo ta zakrament.

Ob 9,45 je dospel g. nadškof msgr. Pangrazio. Spremljal ga je msgr. dr. Kliniec. Pred lepo okrašenim cerkvijo je g. nadškofa v slovensčini najprej pozdravil birmanec, belooblečena deklica pa je Prezvizišenemu ponudila šopek nagejnov. Takoj nato je g. nadškofu izrekel dobrodošlico domači g. župnik Anton Rutar, nakar se Prezvizišeni vstopil v cerkev. Po pozdravnih pesmi je g. nadškof birmal naše birmance. Takoj nato je msgr. Pangrazio v italijansčini nagovoril vermike. Poudaril je, naj zlasti skrbijo, da bo njihova domača župna cerkev vedno ostala središče njihovega verskega in kulturnega življenja.

Velika letalska parada v Avianu pri Pordenonu

V nedeljo 21. junija zjutraj je pod žgočim poletnim soncem štirideset tisoč gledavcev prisostvovalo akrobatičnim vajam letalcev »Nato-Day«. Vojaško zavezniško letalstvo je pokazalo vse, kar je iznašla najmodernejša tehnika in česa je človek zmožen v službi modernih strojev. Cudovit je bil pogled na 150 padalcev iz Pise, ki so se istočasno spustili iz letal z vrto-glave višine in mnogi obstali na nogah, ne da bi omahnil na tla. Izostala je samo izstrelitev »atomske bombe« zaradi oblačnosti na gori Cavallo, ker ni bilo zadostne vidljivosti.

Ureditev mestnih ulic

Zadnje čase so v našem mestu izvršili številna cestna dela, ki so Gorico olepšala in meščane rešila marsikajere nevarnosti zaradi prašnih in slabih cest. Podjetje Mattirotti je asfaltiralo ulico Brigata Etna, ki povezuje Svetogorsko cesto s potjo ob levem bregu Soče. Asfaltiralo je nadalje vso pešpot, ki je speljana vzdolž državne meje pred svetogorskim kolodvorom do potoka Korna, prav tako ulico Luzzatto pri meji. Uredili so pločnike na Svetogorski cesti, v ulici Palladio, Mighetti in Orzoni. Podjetje Mattirotti preureja sedaj tudi cesto, ki bo vezala ulico Roma z ulico Garibaldi. Upanje je, da jo bodo kmalu lahko izročili prometu.

Forni Avoltri, kjer bo letos počitniška kolonija tržaške Slov. Vincencijeve konference

VPRAŠUJETE - ODGOVARJAMO

Civilni pogreb

Veliko govorenja je bilo prejšnji teden v naši vasi o civilnem pogrebu. Rad bi vedel točno, kdaj mora župnik odpovedati cerkveni pogreb. Gotovo bodo tudi drugi hvaležni za poučen odgovor.

Radovednež iz Doberdoba

1. Cerkevni pogreb je bogoslužno dejanje, zakramental, s katerim sv. Cerkev izkaže čast pokojniku, ki je bil zvest njen član, ali je vsaj pred smrtjo upošteval nauke in izrazil, da obžaluje napačno življenje. Čast se mu izkaže z zvonjenjem, javnimi molitvami, s petjem cerkvenih pesmi (psalmov), s spremljavo duhovnika in strežnikov, s kadilom, blagoslovljeno vodo in končno s tem, da ga prinesejo v cerkev pred Najsvetejše (oltar), kjer je lahko tudi sv. maša za pokojnika, ali vsaj slovesno mrtvaško opravilo (Libera me... Usmilje se me, Bog). Preden rajnega pokopljejo, duhovnik blagoslovi zemljo (grob), zvon mu zadnjikrat zapoje, duhovnik moli zadnje molitve in ga še enkrat pokropi in pokadi, nakar vrže zemljo na krsto z besedami: Pomni človek, da si prah in da se v prah povrneš. — Sveta Cerkev ne zapusti duše pokojnikove niti po smrti, marveč daruje svete maše (Jezusovo daritev): pogrebno, osmi in trideseti dan po smrti, ali pa kar cel mesec vsak dan mašo za pokojnika (gregorijanske maše). Cerkevni pogreb je velika tolažba tudi za domače in sorodnike; prisostvovati z molitvami ob pogrebu je obenem dobro delo usmiljenja vseh udeležencev.

2. Za cerkveni pogreb je Cerkev dala pravila, kakor so pri vsaki tudi svetni, gospodarski, kulturni družbi ali organizaciji. Cerkevna pravila veljajo za ves svet; duhovnik jih mora poznati, jih upoštevati in v težjih slučajih vprašati za navodila svojo škofijo. Po teh pravilih (zakonih) ni deležen cerkvenega pogreba tisti, ki si prostovoljno vzame življenje, tisti ki so izven občestva sv. Cerkve (izobčeni, javni grešniki, priležniki, samo civilno poročeni, ali nekrščeni in gotovo nesporjeni grešniki). Sicer pa: zakaj bi silili pokojniku nekaj, česar sam ni maral v življenju. Če ni maral kot živ v cerkev k obredom, mašam..., zakaj bi mu delali silo po smrti, ko sam ne more protestirati. Cerkev odreče torej pogreb samo tistemu, ki noče spoštovati božjih postav in cerkvenih predpisov za časa svojega življenja. Cerkev je kajpada ža-

lostna nad takimi izgubljenimi ovčicami, ki so trmasto vztrajale v zmoti in grehu do konca življenja. Možno pa je, da se kakšen ponesrečenec kesa v zadnjih zdihljajih in Bog mu je gotovo milostljiv sodnik, a za te skrivnostne in neopazne izraze mi ljudje ne moremo vedeti. Cerkev lahko sodi samo to, kar zmore; saj tudi pri spovedi duhovnik sodi samo to, česar se človek obtoži, in ne tega, kar človek zamolči; tisto ve samo Bog in On bo razsvetlil misli src. (prim. sv. Pavel)

Tudi javne maše za take niso dovoljene. Vsak katol. duhovnik želi videti vse svoje farane nekoč v nebesih in mu je neizmerno težko ob misli, da bi se kakšen po lastni krivdi pogubil in bi bil prisiljen ga pokopati brez zvonjenja, brez slovesnosti ali celo pustiti, da ga pokopljejo samo civilno.

Neredko se pa tudi pripeti, da tak dogodek uporabijo nasprotniki vere v svoje propagandistične namene; zato se zaveden katoličan ne udeleži ne civilnih porok ne pogrebov te vrste. Kar največ koristi, je molitev; in to lahko naredi vsakdo tudi doma, v cerkvi, sredi narave, ki tako čudovito oznanja božja dela.

OBVESTILA

ROMANJE V LURD: Vsem udeležencem svetujemo, naj si poskrbijo na potovalnih uradih in menjalnicah francoski denar (nekateri tudi španskega). Kdor še nima v redu potnega dovoljenja, naj uredi vse pravočasno. Odhod romarskega vlaka v nedeljo 12. julija okrog poldne; ura še ni določena.

Sedaj je v tisku romarska knjižica, ki jo udeleženci dobijo prve dni julija na kraju vpisa.

VOĐSTVO ROMANJA

SOLSKE RAZSTAVE na šolah svetoivanškega didaktičnega okrožja bodo v sledečih dneh:

osnovna šola v Rojanu 27. in 28. junija od 9. do 13. ure.

Osnovna šola na Katinari 28. in 29. junija od 9. do 12. in od 15. do 18. ure.

S. Z. OLYMPIA SPOROČA: a) lahka atletika: v soboto dne 27. t. m. bodo v Trstu tekme za naraščajnike (allievi). Vsi atleti naj se zberejo ob 13.45 na železniški postaji v Gorici, odkoder bo odhod z vlakom. Po tekmah bo obisk tržaškega velesejma.

b) **Trening.** V mesecu juliju se bodo vršili na igriščih Katoliškega doma vsak terek in četrtek od 18.30 - 20h za lahko atletiko; vsako sredo in petek od 18.30 - 20h pa za odbojko. Na razpolago bo tudi miza za igranje namiznega tenisa.

DAROVI

Za Katoliški dom: N. N. v zahvalo za vrnjeno zdravje 70.000; N. N. 4.000; N. N. Standrež 5.000; Marica Sardoč 2.000; N. N. 30.000; U. Z. 6.000; Marijina družba, Gorica 12.000; N. N., Devin 5.000 lir. — Vsem darovavcem naj Bog stotero povrne!

Za Zavod sv. Družine: g. Bratina, Tržič 10.000; N. N., Mavhinje 1.000; g. A. Podgornik 2.000; deklice I. nižje A za Vido Mikluš 1.000 lir. — Vsem Bog povrni!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 30, osmrtnice L 50, več 79% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Takoj za g. nadškofom je iste misli, toda v slovensčini, povedal vernikom msgr. Kliniec. Sledila je še skupna molitev birmancev in ljudstva, nakar se je g. nadškof poslovil.

Hvaležni smo vsem, ki so se trudili, da je ta naš skupni praznik tako uspel, posebno pa se zahvaljujemo našemu g. župniku, ki je za vse tako lepo poskrbel.

Izreden begunec

V soboto se je javil v karabinjerski postaji na Svetogorski ulici Poljak, 40-letni Armand Skovronek in zaprosil za politični azil. Nekaj minut prej je prispel z vlakom na svetogorsko postajo in z akrobatskim skokom preskočil železno žico ter padel na italijansko ozemlje. Na karabinjerski postaji je povedal, da je prepotoval vso Poljsko, Romunijo, Bolgarijo in Jugoslavijo z namenom, da bi prišel do Italije in od tu v Zapadno Nemčijo, kjer se misli naseliti. Vse omenjene dežele je prepotoval kot turist ali z vlakom ali peš ali z drugimi priložnostnimi sredstvi. Poslal si ga v begunsko zbirališče pri Sv. Soboti v Trstu.

TRŽAŠKE NOVICE

Birma za slovenske otroke v Trstu

Birma za slovenske otroke bo v ponedeljek, na praznik sv. Petra in Pavla v cerkvi Novega sv. Antona ob 15.30 za dečke, nato za deklice.

Škedenj

Ako bi hoteli stalno poročati o vsem, kar se dogaja pri nas, bi imeli precej gradiva. Čeravno preživljamo sopenne dneve, vendar nismo še prišli v tako imenovano dobo počitnic. Naš Dom nam prinaša vedno kaj novega. Zdi se, kot da bi hoteli popraviti, kar je bilo do sedaj zamujena, ko še nismo imeli svojega prostora.

Dne 2. junija smo bili kar z dvema avtobusoma v Kranjski gori, ogledali smo si Soško dolino, izvir Soče in uživali razgled z Vršiča na Kranjsko goro.

Predpreteklo sredo pa je predaval v Domu dr. Jože Škerk. Govoril nam je zelo nazorno in na zanimiv način o problemih, ki so nastali z ustanovitvijo avtonomne dežele. Problem kot tak je tako važen in obširen, da ga bomo morali obravnavati ponovno v jeseni. — Hvaležni smo dr. Škerku za njegovo zanimivo predavanje in upamo, da se bo spet kmalu oglasil in nam govoril v našem Domu.

V nedeljo pa je Škedenjsko kulturno društvo, moralna ustanova, ki povezuje vse naše dejanje v Škedenju, organiziralo žalno komemoracijo ob priliki 20. obletnice grozot v »Rižarni«. Škedenjci so sprejeli s hvaležnostjo to pobudo in so se odzvali v lepem številu. Pridružili so se nam razni znanci iz mesta in okolice, med temi predstavniki Slovenske skupnosti, ki so prinesli tudi svoj venec. Škedenjci smo nekako »varuhi« tega strašnega kraja, saj so bili Škedenjci takoj po končani vojni prvi na tem mestu in so sami videli ostanke grozot tistih dni. Zato se je spodobilo, da so se spomnili te žalostne dvajsetletnice predvsem Škedenjci.

V teh vročih dneh se bodo vrstili v Domu predvsem »televizijski programi«. Dom je odprt za vsakega vsak večer, ob nedeljah pa od 18. ure dalje. Poskrbljeno je tudi za primerno pijačo. Za postrežbo pa z veseljem poskrbijo naši pridni fantje, ki se prav radi žrtvujejo, da gre vse v redu.

»Pastirček«

Mladinski list, ki izhaja že 18. leto, je zaključil tudi to šolsko leto. Redno je prihajal v roke učencev osnovnih in srednjih šol v prvih dneh meseca. Nova oblika in zamisel lista je postala zanimivejša in tudi bolj prikupna. List je ohranil krog svojih nekdanjih brancev, marsikje si je pa še pridobil novih. — Priporočamo ga otrokom in staršem.

Tudi »Pastirček« je šel na počitnice, tako pač kot njegovi branci, vrnili se bo spet točno ob začetku šolskega leta. Marsikje ga prodajajo tudi pri cerkvenih vratih. Na tak način pride v roke tudi tistih o-

trok, ki ne obiskujejo slovenskih šol, pa jim je še draga slovenska beseda.

Z novim šolskim letom naj dobi »Pastirček« novih brancev, tako mu bo zagotovljena življenjska pot. V času počitnic pa pripravite razne prispevke! Če bodo zanimivi, jih bomo prav radi objavili.

Nova kolonija Slovenske Vincencijeve konference v Forni Avoltri

Letos je Slovenska Vincencijeva konference v Trstu prenesla sedež svoje kolonije iz Agorda na drugo stran Dolomitskih gor: v Forni Avoltri blizu Sappade. Mladi gostje, ki imajo radi spremembo, bodo tega veselili. Tistim, ki je Agordo ostal zelo pri srcu, pa nekaj besed v tolažbo.

Tudi Forni Avoltri je zelo lep kraj in mnogi turisti ga radi obiskujejo. Leži med visokimi gorami 900 m visoko. Obdajajo ga šiirni travniki, veliki in gosti jelkovi gozdovi, v katerih rastejo okusne jagode, užitne gobe in dišeče ciklame ter se sprehajajo boječji srnjaki. Obdajajo ga venec srebrnih Dolomitov, kjer domujejo neustrašeni gamsi.

Okolica nudi mnogo možnosti za lepe sprehode po gozdovih ter krajše in daljše izlete v gore.

Hiša, v kateri bodo nastanjeni najprej dečki in nato deklice, stoji ob robu vasi. Obdajajo jo obsežen travnik. Takoj pod travnikom je športno igrišče. Jelkov gozd sega prav do igrišča. Otroci bodo imeli dovolj prostora, da se naigravo na svežem gorskem zraku.

Nova kolonija je privlačna, v zelenju, med gorami — pridite vanjo v čim večjem številu!

Med trnjem in osatom

Šport in gojitev prijateljstva

Preteklo nedeljo je tajnik Mladinske iniciative dr. Karel Primožič napadel v svojem govoru nekega priznanega in poštvalnega slovenskega športnega delavca. Očital mu je stvari, ki so samo plod domišljije; med drugim je tudi dejal, — tako je zapisano v Primorskem dnevniku, ki prinaša izvleček govora, — da »tisti osebi očitno ni pri srcu prijateljstvo mladine.«

Večje neresnice dr. Primožič ni mogel izustiti. Kajti prav za gojitev prijateljstva med mladino in za iskrene in poštene športne stike je tista oseba že marsikaj napravila. Skoraj nemogoče si je misliti, da bi dr. Primožič ne vedel za vse to, zlasti ker te stvari poznajo njegovi sodelavci in starejši somišljeniki. Zato se zdi, da so njegovi izpadi proti tisti osebi samo namerno blatenje, ker tista oseba ne odobrava »politike« Mladinske iniciative in ker gleda v športu res samo na

šport. Tudi sedanjí igralci društva Dom, ki so bili pod vodstvom tiste osebe najprej v italijanskih športnih društvih (Libertas, UGG, Gasilci) in nazadnje v slovenskem društvu Olympia, iz katerega so potem izstopili in ga pustili na cedilu, znajo marsikaj povedati. Nekateri bodo še vedeli, zakaj odbojcarska sekcija Libertas ni smela več trenirati v dvorani v ulici Diaz. Mnogi se bodo še spominjali, da so 1. maja in 11. novembra leta 1962 igrali na mednarodnih odbojcarskih turnirjih v Gorici oziroma da so bili prisotni kot gledavci.

Ali so vsa ta dejstva znak očitnega nasprotovanja prijateljstva med mladino?

Prijatelji in učenci tiste osebe